

Institutionen för journalistik,
medier och kommunikation vid Stockholms universitet
Vårterminen 2010

Borta bra men hemma bäst

En kvalitativ studie av hur det globala påverkar det kulturella i
Elle Decorations hemma hos-reportage

C-uppsats i Journalistikvetenskap 15hp

Författare: Matilda Andersson & Sofie Hallén V10JKand

Handledare: Kari Andén-Papadopoulos

Bisittare: Jörgen Skågeby

Uppsatsens titel: Borta bra men hemma bäst – en kvalitativ studie av hur det globala påverkar det kulturella i *Elle Decorations* hemma hos-reportage

Syfte/problemställningar: Att med en kvalitativ undersökning studera om det tydligt via text och bild går att urskilja några globala och kulturella influenser i utvalda reportage från magasinet *Elle Decoration*, från fem olika länder. Vi studerar även skiljelinjerna mellan vad som är privat och vad som är offentligt genom framställningen av hemmet och dess inredning.

Teori: Birgit Öbergs kulturperspektiv, John Tomlinsons globaliseringsperspektiv, Anja Hirdman, Madeleine Kleberg och Kristina Widestedts teorier kring intimiseringen av journalistiken och Jürgen Habermas offentlighetsteori.

Metod: Semiotisk bildanalys och textuell diskursanalys.

Resultat och slutsats: Via undersökningen har vi kommit fram till att det globala kan ses som ett nytt ideal inom heminredning där en gemensam underliggande mall ligger till grund för hemmens utformning och framställning. Personvalet för hemma hos-reportaget påverkar uppfattningen av reportaget genom att det endast blir en form av elit som porträtteras. Detta i sin tur bidrar till att upprätthålla magasinets profilering som ett exklusivt heminredningsmagasin. Någon tydlig skiljelinje mellan vad som anses vara privat eller offentligt syns inte mellan de olika ländernas utgåvor. Det går genom framställningen av alla de utvalda hemma hos-reportagen att via text och bild se hur globaliseringen verkar på mikronivå. Framställningen av hemmet har kommit att bli en plats för representation, mer än en privat sfär.

Nyckelord: Globalisering, intimisering, privat och offentligt, diskursanalys, semiotisk bildanalys, hemma hos-reportage, heminredningsmagasin

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
2. Syfte	6
3. Frågeställningar	6
4. Material och avgränsning	6
5. Bakgrund	8
5.1 Kort historik om hemmet.....	8
5.2 Vad är en genre?.....	9
5.2.1 Heminredningsmagasin som genre.....	9
5.2.2. Hemma hos-reportage.....	10
5.3 Elle Decoration - bakgrund och historik.....	10
5.3.1 Magasinets sociala demografiska profil.....	11
5.4 Vad innebär kultur?	11
6. Tidigare forskning	12
7. Teoretisk ram	13
7.1 Kulturperspektivet.....	13
7.2 Globaliseringsperspektivet	14
7.2.1 Globaliseringens effekt på kulturen.....	14
7.3 Intimiseringen av journalistiken.....	15
7.4 Habermas offentlighetsteori.....	16
7.5 Den privata sfären	16
7.6 Skötsam kvinnosyn.....	17
8. Metod	17
8.1 Semiotisk bildanalys.....	17
8.2 Diskursanalysen.....	19
8.3 Kritisk lingvistik	20
8.4 Metodologiskt tillvägagångssätt	20
8.4.1 Semiotik.....	20

8.4.2 Diskursanalys	21
9. Analys och resultatredovisning	21
9.1 Svensk inredningskultur	22
9.1.1 Semiotisk bildanalys i Elle Interiör, Sverige	22
9.1.2 Textuell diskursanalys i Elle Interiör, Sverige	23
9.2 Fransk inredningskultur	23
9.2.1 Semiotisk bildanalys i Elle Decoration, Frankrike.....	24
9.2.2 Textuell diskursanalys i Elle Decoration, Frankrike.....	24
9.3 Amerikansk inredningskultur	26
9.3.1 Semiotisk bildanalys i Elle Decor, USA.....	26
9.3.2 Textuell diskursanalys i Elle Decor, USA.....	27
9.4 Indiens inredningskultur	28
9.4.1 Semiotisk bildanalys i Elle Decor, Indien.....	28
9.4.2 Textuell diskursanalys i Elle Decor, Indien.....	29
9.5 Rysk inredningskultur.....	30
9.5.1 Semiotisk bildanalys i Elle Decor, Ryssland.....	31
9.5.2 Textuell diskursanalys i Elle Decor, Ryssland.....	32
9.6 Jämförande analys.....	33
10. Slutsatser och diskussion.....	35
10.1 Hemmens utformning globalt och kulturellt.....	35
10.2 De porträtterade personernas betydelse för uppfattningen av reportaget	36
10.3 Skiljelinjerna mellan det privata och offentliga.....	37
10.4 Slutkommentar	37
10.1.1 Förslag till framtida forskning.....	38
11. Litteratur- och källförteckning	38
11.1 Tryckta källor	38
11.2 Otryckta källor.....	40
11.3 WWW-källor	40
12. Bilagor	41

1. Inledning

Samhället är idag under ständig förändring och blir mindre och mindre i och med dagens kommunikationsteknik, såsom bloggar och sociala medier. Det privata förflyttas med hjälp av kommunikationstekniken in i det offentliga spelrummet. Skiljelinjerna mellan det offentliga och privata har under 1900-talets slut i hög takt suddats ut. Medierna bjuds in i vardagsrummet och det allra heligaste blir offentligt. Den här uppsatsen syftar till att undersöka hur fem olika hem från olika kulturer och länder framställs i heminredningsmagasinet *Elle Decoration*. Här har vi därför valt ut fem länders olika utgåvor av magasinet för att kunna studera detta. Att visa upp sitt hem är att bjuda in offentligheten i sin egen privata sfär. Det privata i det offentliga kopplar vi samman med mediernas intimisering. Med intimiseringen menas att det är ett ständigt växande fokus på privatlivet, den intima sfären har fått större plats i medierna (Hirdman et. al, 2006). Det privata är vanligen mer spännande än det öppet offentliga då det kan ses som förbjudet eller avskilt, och således bidra till ett stort intresse av att läsa just hemma hos-reportage. Tidningarnas intresse av att publicera dessa reportage kan kopplas till tanken gällande att hela veckotidningsvärldens och även kvällspressens journalistik bygger på den spännande gränsen mellan det ytterst privata och det offentliga (Habermas 2003:ii).

Nyfikenheten för att studera hur globaliseringen påverkar den lokala kulturen i de privata hemmens framställning såddes under en diskussion mellan oss gällande hur hemmen idag blivit mer globala och det privata mer offentligt. I och med det ständigt växande intresset för design och inredning världen över blir det allt viktigare för alla produktionsled att sätta sin egen och personliga prägel både på de enskilda föremålen och på hemmet som helhet (Conran & Fraser 2004:8). Ellen Key förespråkade redan under slutet av 1800-talet att ett vackert hem genererar lycka och harmoni (Hedqvist 2002:12). Med detta i åtanke har vi en tro att intresset för heminredningsmagasin överlag idag är så pass stort därför att hemmet spelar en stor roll för människans välbefinnande och harmoni. Ett vackert och personligt hem var av intresse redan i början på förra seklet och det intresset har knappast kommit att svalna. Vårt högst privata intresse i att läsa heminredningsmagasin grundar sig på att finna inspiration till det egna hemmet. Istället för att faktiskt besöka människors hem för egen inspiration så kan man istället gå till närmsta tidningshylla för att ta del av hemma hos-reportagen. Härav vårt fokus på att se till *Elle Decorations* porträtteringar av människors faktiska hem istället för att se till inredningsreportage överlag. Vi avser att med en kvalitativ undersökning analysera hur hemmet visas ur ett kultur- och globaliseringsperspektiv.

2. Syfte

Syftet med denna uppsats är att via hemma hos-reportagen i *Elle Decoration* undersöka om det tydligt går att urskilja några globala och kulturella influenser i de utvalda reportagen både i text och i bild. I och med den rådande globaliseringen ställer vi oss frågande till om inredningen blivit mer homogen, oberoende av landstillhörighet och nationalitet. Finns det tydliga influenser från andra inredningskulturer än den egna och vad är det sedan som visas och inte visas i reportagen? Dagens pågående globalisering bidrar till att det globala blir allt mer sammanflätat med det lokalt nationella. Hur tydligt kommer det egna landets kulturella känsla synas i kontrast till det globala i hemma hos-reportagen?

3. Frågeställningar

- Hur påvisas den nationella kulturen i heminredningen – tenderar hemmen från de olika länderna att bli mer likriktade designmässigt i och med globaliseringen, eller har det blivit en mer nationalistisk tillbakagång?
- Vilka typer av hem och personligheter är det som porträtteras, välkända eller privatpersoner och vad får det för konsekvenser för uppfattningen av hemma hos- reportaget?
- Var går skiljelinjen mellan vad som är privat och vad som är offentligt i hemmen, länderna emellan?

4. Material och avgränsning

Det finns en mängd olika heminredningsmagasin på marknaden. Det naturliga urvalet blev då att välja det magasin som för oss var mest välbekant och som är en av de mest förekommande i tidningshyllorna. Enligt egna förstudier har vi konstaterat att hemma hos-reportage förekommer i de flesta av alla de heminredningsmagasin som ges ut idag, oavsett varumärke och målgrupp. Vi valde att fokusera på hemma hos-reportage då de torde kunna uppvisa skillnader mellan olika länders kulturer, av den anledningen att hemmet vanligen speglar den person som bor där och denna persons kulturella härkomst.

Som empiriskt material har vi valt att studera *Elle Decoration* från fem olika länder; Sverige, Frankrike, USA, Indien och Ryssland. Av tidsskäl har vi valt att avgränsa oss till att endast se till ett nummer per land. Istället för att studera olika typer av heminredningsmagasin så har vi valt att se till *Elle Decoration*, av den anledningen att vi vill se till den kulturella och globala skillnaden. Vi anser att det hade varit problematiskt med olika magasintitlar, så som exempelvis *Sköna hem* och

Allt i Hemmet, då vi inte vet den exakta motsvarigheten i de andra länderna med tanke på målgrupp. Vi anser att vårt syfte då hade blivit felaktigt.

Tanken från början var att studera ett nummer av *Elle Decoration* från samma utgivningsmånad, exempelvis aprilnumret 2010, från de fem olika världsdelarna. Detta kunde ej utföras på grund av att alla de 28 länderna som idag har en produktion av magasinet inte utkommer frekvent och dessutom var svåra att få tag på. Vi stötte även på vissa geografiska problem då ingen utgivning görs i Oceanien (se Bilaga 1). Då vårt syfte med uppsatsen är att se till kulturella och globala skillnader mellan de utvalda magasinens olika hemma hos-reportage. Vi avgränsar oss härmed från att studera äldre nummer och fokuserar därmed endast på nutida nummer, inte publicerade längre bak än 2008. En stark påverkande faktor till vårt urval är att alla *Elle Decorations* utgåvor inte finns att tillgå i Sverige (Holmström 2010-04-09). De utgåvor som vi faktiskt fått tag på, trots att de inte säljs i Sverige, fick vi genom kontakt med Aller media. Problematiken blev här att Aller media själva inte hade alla eller de senaste numrena av dessa länders magasin att tillgå (Holmström 2010-04-09). Med vårt urval i åtanke valde vi därför att fokusera på Sverige, Frankrike, USA, Indien och Ryssland för vår studie. Vi är härmed medvetna om att det kan förekomma eventuella skillnader i reportagens upplägg och textinnehåll. Vad vi inte kan förutse är om alla utvalda magasin kommer att ha ett reportage som helt och hållet faller in under diskursen hemma hos-reportage. Det kan eventuellt förekomma vissa geografiska skillnader.

Sveriges version, *Elle Interiör* är det magasin vi först kom i kontakt med. Dess första utgåva utkom 1992. Frankrikes version, *Elle Decoration* är magasinets urmoder som grundades 1987 (se Bilaga 1). USA:s version, *Elle Decor* valde vi dels för att den efter Frankrikes har flest läsare (ibid.), och dels för att den representerar Nordamerika. Indiens *Elle Decor* valde vi för att den i vår studie får representera Asiens marknad och slutligen valde vi den ryska versionen, *Elle Decor* som här får representera Östeuropa. När vi i arbetet nämner ländernas olika inredningskulturer har vi gjort en grov avgränsning och endast valt ut det mest omnämnda inredningstrenderna och synsätten för respektive land, det som har en underton av inredningen av landets själ, kultur och seder.

Vårt fokus kommer att ligga på att studera hemma hos-reportagens framställning av de olika hemmen i bild och text och samspelet de emellan. Härmed kommer vi inte att studera och analysera magasinets resterande innehåll eller målgruppens åsikter om magasinet. Vi kommer inte heller se till genusperspektivet då urvalet är för litet för att se till skillnaderna om hur män och kvinnor framställs i reportagen. Gällande uppsatsens frågeställningar anser vi det vara irrelevant

att djupare analysera textförfattarens roll i reportaget. Vi är medvetna om att skrivsätt och beskrivningar kan komma att påverka vår uppfattning och analys av texterna medvetet eller undermedvetet.

I varje nummer kan det förekomma mer än ett hemma hos-reportage. I urvalsprocessen har vi därför beslutat oss för att endast fokusera på ett hem per nummer och då ett hem som tillhör en medborgare från det utvalda landet, så som en fransk medborgare i det franska numret av *Elle Decoration*. Vi är medvetna om att vissa hem inte alltid är helt privat stylade då de utsända från magasinet kan ha flyttat runt och lagt till möbler och accessoarer. Detta kan påverka uppfattningen om det visade hemmet och personen/personerna som bor där. Den ekonomiska konjunkturen kan ha en påverkan på valet av inredning och val av hem, detta är dock inte något vi kommer att gå in djupare på. Vi kommer heller inte att analysera djupare vilken klasstillhörighet de boende har.

Arbetet är disponerat med teoridelen först, sedan bakgrund och metod för att ge läsaren den bakgrundsinformation som är nödvändig för arbetets kommande analysdel. I analysdelen behandlar vi de olika ländernas kulturella bakgrund inom inredningsfilosofi. Vi har valt ut de inredningssätten som vi uppfattat som de största inom de olika länderna efter egna förstudier av olika material. Vi är väl medvetna om att det kan finnas ett flertal olika inredningsskolor eller synsätt än de vi har valt ut. Detta är härmed ett snävt men specifikt urval. Som bilagor har vi placerat både diskursanalysen av varje vald text samt de semiotiska bildanalyserna utifrån bilderna från reportagen. I analysdelen kommer vi att sammanfatta de olika semiotiska bildanalyserna från respektive land samt den textuella diskursanalysen vi utfört. Därefter kommer vi att göra en jämförande analys. I slutsatsen sammanfattar vi vad vi kommit fram till med hjälp av de olika analysdelarna och de teorier vi valt.

5. Bakgrund

5.1 Kort historik om hemmet

Hemmet som begrepp kan förklaras med arkitekten Stefan Alenius förklaring; hemmet är en plats för lugn och trygghet, en privat plats som utgör en motpol till det offentliga. Hemmet skapas utifrån ett individspecifikt behov där det är viktigt att skapa sig utrymme utifrån sig själv (Alenius 1994:99). Arkitekturhistoriken Witold Rybczynski skrev i sin bok *Home A short story of an idea* hur hemmet som idé framställs genom visualiseringar. Rybczynski har utgått från gamla målningar och menar att det där går att utläsa ett centralt tema i det moderna hemmets historia och att

hemmet är skapat av en borgerlig medelklass. Den västerländska konstruktionen av hemmet skapades enligt Rybczynski, i Holland på 1600-talet då det privata och avskildheten kom att få en mer betydande roll. Hemmet delades upp i en privat och en offentlig del där kvinnan stod för det privata och mannen för det offentliga (Rybczynski 1987:39). På 1700-talet började man i Frankrike värdesätta bekvämlighet och välbehag i möbleringen av hemmet, en tanke som vidareutvecklades i 1800-talets England. Man började möblera friare och hemmet blev mer och mer till en social plats. Under 1900-talet utvecklades hemmet ovanifrån något som kom att regleras av förändringar i samhällssystemen (Rybczynski 1987:179). Efter första världskriget och den stora depressionen blev arkitekturen och inredningen mer sparsam och funktionalistisk.

Rybczynski kopplar samman hemmet med uppkomsten av den borgerliga medelklassen, framförallt under 1800-talet, då en allt större fritid ökade kraven på hemmet som en privat sfär. Han menar att historieskrivningen kan kännetecknas av relationen mellan individen och samhället där en tilltagande offentlighet gör uppkomsten av det privata hemmet nödvändig (Rybczynski 1987: 201ff).

5.2 Vad är en genre?

Enligt John Frow som skrivit boken *Genre – the New Critical Idiom* kan en genre beskrivas som en form som passar in på vissa texter och inte på andra (Frow 2006:1). En genre skapar mening och förståelse för den tänkta målgruppen genom att placera in texter i en genre så kan läsaren känna igen sig och vet vad som väntas (Frow 2006:101). Genrebegreppet kan knytas an till mediernas struktur, vilken har en avgörande betydelse då det kommer till meningsproduktionen. På så sätt är formen och innehållet sammanvävda i meningsskapandeprocessen (Roosvall 2005:68).

För att sammanfatta begreppet genre så utvecklar vi Frows resonemang med att knyta an till Per Ledins fyra påståenden om genrer;

1. Han menar dels att en genre är en del i en återkommande process inom vilken människor samverkar via texter
2. En genre innefattar mönsterföreställningar om stil och textstruktur
3. En genre har normalt ett namn och är på så vis kodifierad både språkligt och socialt
4. En genre är en tradition vilken används i en situation och att det är därför den förändras över tid (Ledin 2001:26ff)

5.2.1 Heminredningsmagasin som genre

Vad som enligt oss utmärker genren heminredningsmagasin av idag är dels de kortare beskrivande och informerande texterna och fokuseringen på bildmaterialet.

Heminredningsmagasin faller under kategorin populärpress, vilken innefattar tidskrifter för underhållning, identifikation, praktisk vägledning och förströelse (www.ne.se). Specifikt för populärpressen är att det finns ett tydligt val av läsarbilder vilka formas med utgångspunkt från olika marknadsundersökningar och ekonomiska förutsättningar. Exempel på detta är magasinerna *Amelia* och *Veckorevyn*, som är medier där den retoriska utformningen av texterna grundar sig på åldersgrupperingarna på de tänkta läsarna. Man utformar läsaregenskaper som är igenkännbara för bestämda grupper, både åldersmässigt och socialt vilket bidrar till att läsarna bjuds in till en kollektiv gemenskap där deras behov ska vara igenkännbara. Detta är något vi anser stämma väl in även på den tänka målgruppen för *Elle Decoration* (Hultén 2001:16). Den kollektiva gemenskapen som innefattar identifikation och praktisk vägledning är något som vi anser passa väl in i genren heminredningsmagasin och då specifikt i hemma hos-reportaget. Identifikation av den anledning att det är ett hem som visas upp och läsaren kan i vissa fall dels identifiera sig med personen, dels med personens typ av hem. Praktisk vägledning är något som i heminredningsmagasinens tidiga historia var av yttersta relevans, då magasinerna till största del bestod av praktiska tips och råd för hemmet (Hottowitz 2001:69). Heminredningsmagasinen som genre anser vi vara en form av underhållning och vidareutveckling av kvinnornas kunskaper i hemmet. En genre som nu också har kommit att innefatta männen som inredningsarkitekter, designers men också som läsare.

5.2.2. Hemma hos-reportage

Ett reportage handlar om att skapa närvarokänsla, ge platser lukter, personer ansikten och beskriva händelser så väl att de för läsaren nästintill känns självupplevda. Ett reportage är att beskriva möten med människor, kulturer och miljöer (Sundelin 2008:15). Just hemma hos-reportaget beskrivs enligt Nationalencyklopedin som ett reportage som grundar sig på en intervju utförd i någons hemmamiljö. Beskrivningen av hemmamiljön och hemmet som sådant utgör ett väsentligt inslag i reportaget (www.ne.se).

5.3 Elle Decoration - bakgrund och historik

Elle Decoration är ett internationellt heminredningsmagasin med fokus på exklusiv och modern inredning och design världen över. Enligt Lagardères hemsida, bolaget som äger *Elle Decoration*, är tidskriftens uppgift ”att uppmuntra läsarna att uttrycka sig och sin smak genom sin omgivning” och att tidskriften ska fungera som en källa till inspiration och praktiska idéer (www.lagardere-advertising.com). *Elle Decoration* är ett lokalt förankrat magasin som skapas av en lokal redaktion. *Elle Decorations* internationella nätverk och varumärkesidentitet gör att ett kontinuerligt utbyte av reportage och idéer sker mellan de olika utgåvorna (Holmström 2010-04-09).

1826 köpte Louis Hachette biblioteket Bredif i Paris och lade grunden för vad som idag är koncernen Lagardères huvudsakliga verksamhet inom medier: Böcker, press och distribution (www.lagardere.com). 1980 köptes Hachette upp av Matra, tillsammans med Ténor & Filipacchi. Hachette Filipacchi förstatligades 1981 men förblev ett publikt företag. Företaget består idag av tre större indelningar: Hachette Livre som arbetar med publicering, Hachette Filipacchi medier som har ansvaret för magasinerna och Hachette Distribution Services som arbetar med distribution. Lagardère Active är specialiserat på att magasinutgivning, audiovisuella medier, digitala aktiviteter samt annonsförsäljning. Lagardère Active äger bland annat varumärket Elle och dess extensions, så som till exempel *Elle Decoration* och *Elle à table* världen över. Lagardère Active är ett av världens största förlag och är del i Lagardère. För att få starta ett magasin med namnet Elle på en marknad måste förlaget få tillstånd av Lagardère Active och förvärva licensen för magasinet på den aktuella marknaden (Holmström 2010-06-01). *Elle Decoration* finns idag i 28 olika länder, där ett urval av dessa är Sverige, Frankrike, USA, Indien och Ryssland (se Bilaga 1).

5.3.1 Magasinets sociala demografiska profil

Elle Decorations generella sociala demografiska profil visar på att magasinet och dess systerutgåvor har flest läsare i åldern 35 och uppåt och att dessa till största del utgörs av kvinnor. Den svenska utgåvan har 75 procent kvinnliga läsare, den franska 78, den nordamerikanska 86, den indiska 75 och den ryska 84 procent. Läsarkretsens sociala och ekonomiska status framkommer tyvärr inte för alla våra valda utgåvor av magasinet. Däremot kan man göra en generalisering av läsarnas sociala och ekonomiska status genom de existerande siffrorna. Den franska utgåvans läsare bor eller kommer från Paris, 25 procent, 49 procent av den totala läsarkretsen är högutbildade och 37 procent är av hög social klass (www.lagadere-advertising.com). I USA är 73 procent av läsarna högutbildade och 50 procent av magasinets läsare är av övre medelklass eller högre. Indiska magasinets läsarkrets innefattar, enligt uppvisade siffror från Lagardère, en mer begränsad läsarkrets än systemmagasinen. Här finns endast läsare i åldrarna 25 till 55 år representerade. Däremot framkommer det att dessa är högutbildade och har någon form av anställning och har en hög eller väldigt hög månadsinkomst, dock inte specificerade i procent. Det ryska magasinets läsare går emot de resterande magasinerna och innehar flest läsare i procent i åldrarna 20 - 34 år, 41 procent. Det magasinets totala läsare är till 50 procent högutbildade, 72 procent har någon form av anställning och 59 procent innehar mellan eller höga chefspositioner (ibid.).

5.4 Vad innebär kultur?

"Kulturen är en svärfångad fågel – så snart man tycker sig ha fått den fast, har den bytt skepnad. Vårt beteende, våra traditioner, attityder och värderingar är ständigt under påverkan av det som sker runt omkring oss" (Öberg 1997:9)

För att få en övergripande bild av de olika ländernas inredningskulturer har vi gjort en förundersökning där vi tittat på vilka inredningsfilosofier som är mest välkända och som florerat mest inom de olika länderna. Detta har vi studerat med Internet som bas för information där vi funnit vanligt förekommande inredningsfilosofier för respektive land. Därefter har vi letat reda på litteratur för respektive land för att få en djupare förståelse för landets kultur. Vi är här medvetna om att det kan förekomma inredningskulturer i länderna som inte kunnat publiceras på vare sig Internet eller bokform. Dessa inredningskulturer och trender kan förändras från säsong till säsong och år till år men vi har valt de mest förekommande och omnämnda för respektive land. Vi kommer i analysen mer ingående beskriva vilka kulturer vi valt att titta på.

6. Tidigare forskning

Inom området heminredningsjournalistik finns mycket lite tidigare forskning. Den forskning som vi kommit i kontakt med som påminner om ämnet för vårt uppsatsarbete är bland annat Patrik Åkers avhandling om tidningen *Vår Bostad*, kallad *Vår Bostad i Folkehemmet*. *Vår Bostad* är en tidning som är knuten till HSB och hyresgäströrelsen, därmed ligger mycket av avhandlingens fokus på hemmet i förhållande till det offentliga samhället. Detta är en avhandling där Åker diskuterar hemmet som begrepp, tillhörande både samhället och privatlivet (Åker 1998). Han har i sin avhandling jämfört tre olika årgångar; 1937, 1955 och 1987. En av de slutsatser han kommer fram till är skillnaden av hemmets betydelse mellan de olika årgångarna. 1937 var hemmet en symbol för det framtida idealsamhället, 1955 är det mindre fokus på hemmets symboliska roll och mer fokus på att hemmet ska integreras i samhällsgemenskapen för att sedan 1987 gå ifrån samhällsgemenskapen till att mer bli ett individuellt projekt (Åker 1998:268). Gällande det journalistiska arbetet så finns det 1937 inga tydliga journalistiska regler för hur hemmet ska framställas, 1955 blir det tydligare att den journalistiska hanteringen av både bild- och textmaterialet blivit mer betydelsefullt. Det finns ett tänk bakom publiceringen som syftar till att få läsaren att känna sig delaktig och inbjuden. År 1987 är det journalisten som skapar bilden av hemmet, det är medieskapade framställningar för att få bilderna att framkalla den känsla som reportaget eftersträvar att uppnå. Sett över tid så blir det tydligt att ju senare i tiden, ju mer delaktig blir journalisten i skapandet av bilden av hemmet (Åker 1998:269).

Gullan Sköld har skrivit en avhandling om *Året Runt* där hon tar upp olika aspekter av veckotidningens historia (Sköld 1998). Avhandlingen syftar främst till att beskriva tidningens kvinnosyn – om denna förändrats under årens gång. Vad som är av relevans för vår uppsats är dock främst frågorna hon ställer om veckotidningen som fenomen, en genre som

heminredningsmagasinen passar in under. Hon ställer i inledningen specifikt frågan gällande varför det anses som mindre fint med veckopress än annan journalistik, trots dess många läsare. De slutsatser hon kom fram till är att tidningens popularitet grundar sig främst på att den innehåller berättelser och betraktelser om andra människor, något som är uppskattat av läsarna men som av journalistkåren ibland kritiskt kan beskrivas som en schablonisering av människoöden. Sist nämner hon att en populärtidning är en offentlig plats vilken man kan använda sig av för att lyfta fram samhällsfenomen via fokusering på enskilda personer, något som kan komma att skapa förändring (Sköld 1998:358).

Vi har också kommit i kontakt med en C-uppsats om magasinet *Allt i Hemmet* som är en analys av magasinet över tid men med en sociologisk, och inte journalistisk synvinkel (Hottowiz 2001). Vad uppsatsförfattaren där kommer fram till efter att ha jämfört *Allt i Hemmet* på 1950-talet med idag var dels att en tydlig skillnad kunde utläsas om reportagen riktade sig till kvinnor eller män. Gällande design och inredning så anses det idag som viktigare att sätta sin egen personliga prägel på hemmet än vad det var på 50-talet då fokus mer låg på det praktiska. Hottowiz menar att magasinet ger tydligt normgivande förslag på hur hemmet ska se ut. Detta var dock mer uppenbart på 50-talet då hon menar att magasinet var ett ”pekfinger” till det perfekta hemmet. Idag framstår det inte som lika tydligt utan att man mer lättamt pekar på trendkänslig design och formgivning (Hottowiz 2001:69).

7. Teoretisk ram

7.1 Kulturperspektivet

Ordet kultur används i många olika sammanhang och betyder olika beroende på vem man pratar med och i vilket tillfälle. I vårt fall kommer vi att behandla kultur som något som berör hemmets inredning i reflektion till vem som bor där och vilket land denne kommer ifrån. Enligt Birgit Öberg är människorna i länder som varit utsatta för invasion, främmande maktövertagande och kolonisation mer medvetna och stolta över deras egen etniska identitet och sitt ursprung än människor som inte varit med om detta (Öberg 1997:60), vilket här kan påverka inredningen och personerna som sådana. De olika nationella gränserna stämmer emellertid inte alltid överens med de kulturella. Detta påverkas bland annat av folkgruppers vandringar mellan länder, vilket i sin tur gör att kulturen är under ständig förändring. Exempelvis i Europa möts tre starka kulturer; den slaviska, germanska och den romanska. Dock kan människans kulturtillhörighet hänga kvar i etniska folkgrupper, den så kallade folksjälen, oavsett om den politiska makten försöker omvärdera deras värderingar och seder. Länder såsom USA, Kanada och Australien har en liten

ursprungsbefolkning och en stor invandrad befolkningsgrupp. Där är intresset för kunskaper om kulturella skillnader och interkulturell kommunikation stort (Öberg 1997:40-41). Birgit Öberg anser att det är ”först när gränser mellan det privata och det offentliga, mellan familjen och staten, överskrids eller förekommer i en annan form i en annan kultur, reagerar vi och försvarar vår egen privata sfär” (Öberg 1997:24).

7.2 Globaliseringsperspektivet

Globaliseringen har betytt mycket för världens utveckling, den var redan under modernismen en välkänd process. Modernisterna utgick från orden lokal, till nationell till universal och beskrev globaliseringen som en rörelse från det traditionella till det moderna samhället. Idag kan man se att globaliseringen i världen öppnar upp för nya demokratiska möjligheter. Efter de båda världskrigen har det skapats en utopi om ett världssamhälle. Då massmedia bidrar till att kulturer sprids världen över kan man säga att media har ett finger med i spelet kring globaliseringen (Alexander 2009:29ff). I *Cultural Identities and National Borders* av Mats Andrén et al. förklarar de hur nationella identiteter är i behov av att omdefinieras eftersom nationella stater i dagsläget blir alltmer multikulturella (Andrén et al 2009).

Globaliseringen är en invecklad och komplex process som innefattar snabba sociala förändringar inom de olika delarna av ett samhälle. Alla de olika hörnstenarna i ett nutida samhälle påverkas och reagerar med varandra; ekonomi, politik, kommunikation, den psykologiska miljön och inom kulturen (<http://www.sociology.emory.edu>). Den idag utökade kommunikationen har kommit som en påföljd av den tekniska utvecklingen i världen. Mobiltelefoner, datorer, e-post och Internet är idag en del av vår vardag. Det genererar att nuförtiden sprider sig allt från mode till religioner lätt över nationers gränser. Tomlinson menar att detta framförallt är ett resultat från den ekonomiska sfären som visar på att vi kan vara på väg mot en enda global kultur, och denna har förenklats med hjälp av den nya tekniken. Tydliga exempel på detta är enligt Tomlinson hur stormaktsstaternas affärer sinsemellan är låsta till ett globalt ekonomiskt system som i stort gör att dessa länders lokala problem kan växa till att bli globala problem. Tomlinson tar upp att denna globala utveckling inte inkluderar det man kallar för tredje världen på samma sätt som den mer ekonomiskt utvecklade delen av världen, såsom västvärlden. Därigenom säger han att globaliseringen är en ojämn process som inte inkluderar alla (<http://www.sociology.emory.edu>).

7.2.1 Globaliseringens effekt på kulturen

Vi har valt att fokusera främst på den kulturella globaliseringen. Globaliseringen och kulturen samverkar med varandra, John Tomlinson har beskrivit det som att globaliseringen finns i hjärtat

av den moderna kulturen och att kulturen finns i hjärtat av globaliseringen (Tomlinson 1999:18). Sammankopplingen mellan det globala och det lokala menas med en bestående förändring av den lokala naturen och inte att endast tillfälligt lyfta ut enskilda personer ur den. I och med en högre inkomst och möjlighet till mobilitet så är det möjligt att erfara en omflyttning som den globala moderniteten medför. Idén om ett världssamhälle är ständigt relaterad till ökad sammankoppling över landsgränserna (Tomlinson 1999:9).

Att globaliseringen påverkar människors identitet och erfarenhet av en plats och dess egen relation till platsen är ofrånkomligt. Med nya influenser från andra kulturer så uppkommer nya, delade värderingar, önsknings och förståelse med andra människor, något som påverkar det lokala livet. Kulturen behöver inte längre ha tydliga band till specifika platser, kulturen påverkas lika mycket av platsen som av människorna som passerar den (Tomlinson 1999:20ff).

Nu finns en global kulturell medvetenhet, globaliseringen involverar intensifieringen av medvetenheten om världen som en helhet. Globaliseringen är betydelsefull för kulturen i den mening att den frambringa förhandlingar av kulturella erfarenheter in i centrum för strategier och inventioner i och med nya uppkopplingsmöjligheter, politiska, miljömässiga och ekonomiska.

För att knyta an till den kulturella globaliseringen och förståelsen av denna så kan den vara svår att begripa och förhålla sig till. För att kunna närma oss en kulturell process bör detta inte ske via makroperspektivet av globaliseringen utan via den direkta motsatsen, mikroperspektivet exempelvis genom hemmets framställning. Genom att förstå effekterna av globaliseringen så måste fokus ligga på lokal nivå. Ett sätt att förstå effekterna är att tänka på att de lokala platser där vi bor ständigt blir penetrerade av globaliseringen, såsom hemmen. Vi fortsätter att leva på platser som kvarhåller en hög grad av kulturella särpräglar – exempelvis har Paris tydligt sin egen kulturella känsla som skiljer sig markant från New Delhi – men poängen är att individualiteten inte längre är den viktigaste beståndsdel för vår kulturella erfarenhet (<http://www.sociology.emory.edu>). Detta är intressant att applicera på vårt arbete om *Elle Decoration*, som är ett globalt magasin med lokala utgåvor.

7.3 Intimiserings av journalistiken

Hemma hos-reportagen visar upp en framställning av personliga hem i syfte att inspirera och visa på olika typer av design och smak. Då reportagen utspelar sig i den allra mest privata sfären, hemmet, så är teorin om intimiseringen av journalistiken väl lämplig som bakgrund till denna studie. Idag kommer det dokusåpa efter dokusåpa och frågan är om ingen längre vill vara osynlig?

Kan detta avspegla sig i heminredningsmagasinens innehåll, såsom hemma hos-reportagen? Har en följd av intimiseringen blivit att låta privatpersonen få avnjuta sina ”15 minutes of fame”? Denna ökade medialisering av den privata sfären har under senare delen av 1900-talet ökat i takt med mediernas inriktning och fokusering på det privata, exempelvis genom dokusåpor och bloggar. Detta fokus kallar Hirdman, Kleberg och Widestedt för intimiseringen av journalistiken (Hirdman et al 2005:109). Med intimiseringen i åtanke kommer vi att behandla och använda oss av Habermas offentlighetsteori för att undersöka hur intimiseringen framställs i våra utvalda reportage. Som omnämns i Hirdman et als text *The Intim�ation of Journalism* så kan intimitet både handla om privatlivet, hemmet och om ett agerande konstruerat av sociala relationer som en typ av medial adress.

7.4 Habermas offentlighetsteori

I förordet till Habermas borgerliga offentlighet som är skrivet av Mats Dahlqvist, står att läsa ”vi betar oss faktiskt olika när vi är på en ”offentlig plats”, på ett ”privat område” eller hemma i vår ”privata lägenhet”. Habermas undersökning berör alltså i hög grad oss själva och vårt samhälle (Dahlqvist, Habermas 2003:ii). Med detta i åtanke anser vi att vad som visas upp och inte i reportagen kan knytas an till Habermas offentlighetsteori.

Att kortfattat förklara Habermas offentlighetsteori är en svår uppgift. Hans bok ”Borgerlig offentlighet” ses som ett av de mest betydelsefulla arbetena inom samhällsvetenskapen och används i stor grad inom dagens medieforskning (Dahlqvist, Habermas 2003:i). Den fundamentala skiljelinjen mellan nutida och dåtida stat och samhälle i det offentliga sammanhanget skiljer den offentliga sfären från det privata området. Habermas förklarar det som att det offentliga området då begränsar sig till den offentliga makten. Gällande det privata området så ingrips den egentliga offentligheten eftersom den är en privatpersonernas offentlighet. Familjens intimsfär är här inbäddad i privatsfären (Habermas 2003:38). Den borgerliga offentligheten kan således förstås som de samlade privatpersonernas sfär vilka påverkar varandra.

7.5 Den privata sfären

Den privata sfären har under senare delen av 1900-talet, i och med den ökade medialiseringen i samhället, omstruktureras och därmed genererat att personens olika roller i det offentliga och det privata nu gått samman under det privata. Detta på grund av att personen har genomgått en självupplysningsprocess vilket gett denne djupare insikter i den nya privata. Med den utökade privata sfären har andra ämnen som tidigare var intima blivit öppna diskussionsämnen, såsom bland annat kvinnornas roll i samhället (Habermas 2003:36). Detta kopplar vi till att de tidigare så

privata hemmen kommit att bli något av en allmän beskådan i och med hemma hos-reportagen ibland annat *Elle Decoration*. Hemmet som uppvisningsobjekt blir härmed ett statusområde.

7.6 Skötsam kvinnosyn

Madeleine Kleberg tar i sin avhandling ”Skötsam kvinnosyn” om hem- och familjereportage i svensk TV även hon upp diskussionen kring det privata och offentliga. Här sägs att det inte existerar några naturliga gränser mellan vad som är privat och offentligt, utan att gränserna mer blir naturaliserade i olika tid- och rumskontexter. Hon beskriver hur gränsdragningen mellan vad som är offentligt och privat inte avgörs av något könsneutralt, utan är beroende av vem som innehar makten i offentligheten att bestämma vad som ska belysas och inte (Kleberg 1999:29). Teorin kring intimiseringen av mediernas innehåll och det publika rummet anser vi kunna återspeglas i *Elle Decorations* hemma hos-reportage och vilka hem och rum man väljer att visa. Vår teori är att detta visas på olika sätt inom olika kulturer beroende på den kulturella och sociala skillnaden länderna emellan.

Magasinet och dess läsare ser vi som den offentliga sfären medan privatlivet symboliseras av de hem som visas upp i reportagen. Som Kleberg också behandlar så anser vi att människors uppfattning av omvärlden kan bygga på de bilder som produceras och publiceras av medierna. Då språkliga konstruktioner påverkas av vilken tid och vilket rum det används i och därav inte är konstanta, så kan varje person tolka text och bild på olika sätt och läsa in olika betydelser.

8. Metod

De metoder vi använt oss av är dels en semiotisk bildanalys av reportagens bildmaterial och dels en diskursanalys av texten. Vår studies validitet är hållbar på de magasin vi undersökt och för magasinet *Elle Decoration* som varumärke. Våra frågeställningar kunde besvaras med hjälp av de utvalda hemma hos-reportagen. Däremot kan vi inte med full säkerhet påstå att den är giltig för all världens hemma hos-reportage, då dessa inte har analyserats. Reliabiliteten av vårt arbete kan inte besvaras ännu, då inget ”test-retest” har utförts. Dock är reliabiliteten för *Elle Decoration* konkret, vilket också framkommer i vår analys. Vi har utfört en tydlig och detaljerad bakgrund samt att vi metodiskt gått tillväga enligt tidigare väl prövade metoder, såsom semiotisk bildanalys och textuell diskursanalys, vilket stärker vårt arbetes reliabilitet.

8.1 Semiotisk bildanalys

Inom semiotiken är det centrala synsättet tecknet, studiet av tecken och dess sätt att fungera. Då en stor del av analysen kommer syfta till att undersöka bildmaterialen i reportagen så ter sig

semiotiken som en väl lämplig metod att använda. Det är främst tre olika punkter man studerar inom semiotiken;

1. Fokus ligger på att studera dels själva tecknet, dels olika varianter av det och deras olika sätt att förmedla betydelse. Hur tecknen står i relation till de personer som brukar dem studeras likaså. Det är människan som konstruerar tecken och därför kan tecken endast förstås i termer av hur människor använder dem.
2. För att kunna analysera tecknet så bör man se till de koder eller system i vilka tecknen organiseras. Det finns en mängd koder som har utvecklats för att kunna möta ett samhälles eller en kulturs krav. Studiet av tecknen omfattar de sätt på vilka dessa koder utvecklats.
3. Man ser även till den kultur inom vilken både koderna och tecknena arbetar. Kulturen är i sin tur beroende av användningar av dessa tecken och koder för att kunna existera och formas (Fiske 1997:61).

I en bildanalys kan man inte endast utföra en yttlig beskrivning av vad det är som man faktiskt ser utan tecknen av vilka bilden är sammansatt. En bildanalys behöver beskrivas på en latent nivå, med de tankar som uppkommer när man studerar dessa tecken. Man ser till en bilds huvudtecken och sedan till de andra tecknen runt omkring, till exempel det som bilden fokuserar på för att sedan se till bakgrunden. Tillsammans bildar de olika tecknena en tankekedja som då upplevs som mer mångtydig av den som betraktar bilden (Ekström & Larsson 2009:143). För att tolka bilden bör man vara medveten om vilka tecken bilden är uppbyggd av. Tecknena förklaras som den helhet som bildas av innehåll och uttryck på både manifest och latent nivå (Ekström & Larsson 2009:148). Betydelsen av tecknet förändras beroende på vilket sammanhang som bilden placeras i (Ekström & Larsson 2009:147). Denotation och konnotation är begrepp som är vanligt förekommande inom semiotiken. Begreppen behandlas i Fiskes bok *Kommunikationsteorier* men härstammar från Roland Barthes. Denotation avser tecknets uppenbara betydelse, vad det är för föremål som visas. Konnotation menas med att man tolkar allt på olika vis, vad som ses som självklart för någon är för någon annan en helt annan självklarhet, man är därmed ofta inte medveten om konnotationen. Vanligt är att man tolkar konnotativa värden som denotativa fakta; därför är ett av den semiotiska analysens huvudsyften att försöka verka som en analytisk metod, och ett synsätt som skyddar mot denna vanligen förekommande typ av misstolkning (Fiske 2009:118ff).

Patrik Åkers tillvägagångssätt i sin avhandling "Vår Bostad" när det kommer till bildanalys, har gett oss vägledning i vår undersökning. Han menar att syftet med en semiotisk analys av bilderna är för att se till "Vår Bostads" kommunikation om hemmet (Åker 1998:15), vilket är detsamma som vi avser med vår undersökning – hur hemmen framställs i text och bild. I Åkers studie använder han begreppet framställning likvärdigt med begreppet representation och hänvisar till medieforskaren Stuart Halls perspektiv på representation;

1. Representation som avbildning av något verkligt
2. Representation som intention hos avsändaren av ett meddelande
3. Representation som en konstruktion där vare sig avsändarens intention eller verkligheten är avgörande utan istället användningen av olika språk.

Åker menar då att ur det tredje perspektivet får hemmet mening i text, tal och bild. Detta leder till att det avgörande för analysen inte blir hemmets överensstämmelse med en synlig verklighet, utan att det istället uppmärksammas hur en bild av hemmet används i tidningen och hur den användningen då relaterar till andra typer av framställningar av hemmet (Åker 1998:15).

8.2 Diskursanalysen

En enklare beskrivning av ordet diskurs kan förklaras som att diskursen pekar på de språkliga mönster vilka är avgörande för hur vi talar om, förstår och skapar mening om världen och oss själva. Ser man till Faircloughs diskursanalys så bör det enligt honom då ingå analyser av de kommunikativa händelserna och av diskursordningen. Det förstnämnda bör då studeras på tre olika nivåer;

1. En textuell analys
2. En analys av diskurspraktiken
3. En analys av sociokulturella praktiker (Fairclough 2003:3)

Vi kommer i denna uppsats att främst använda oss av punkt ett, textanalysen, då vi inte avser att analysera hela inredningsdiskursen som fenomen, utan mer fokus på textens framförande i de utvalda reportagen. Vi kommer inte att studera såväl diskursteori eller diskurspsykologi, men kommer däremot att titta på kritisk diskursanalys i syfte att se till hur de utvalda reportagen framställs genom texten. Detta för att se hur uppfattningen om inredningsjournalistiken i hemma hos-reportagen skapas och upprätthålls i olika sociala processer och kommer fram i social interaktion. Fairclough menar på att diskursen bidrar till att skapa en social värld genom det använda språkbruket. Det vi vill lyfta fram är de maktförhållanden som syns och skapas med detta. Vi kommer inte att se till Faircloughs intertextualitet, hur en text bygger på element och

diskurser från andra texter. Däremot kommer vi att analysera hur de textuella skillnaderna framkommer i reportagen likt Faircloughs förklaring av diskursiva praktiker som innebär hur texter produceras och mottas (Winther Jørgensen 2000:13ff). Textanalysen är lingvistisk och innebär att man studerar vokabulär, semantik och grammatik. I textanalysen ser man till hur ideologi förmedlas på olika sätt i språkvalet. Det frånvarande anses lika viktigt som det närvarande i texterna. Det är därför viktigt att ha i åtanke vad det är som inte sägs i den text man studerar men som kan ha sagts i andra texter som studieobjektet lutar sig mot. Man ser till vad det är som tas för givet i texten och ter sig undermedvetet. Man förankrar kort sagt det okända i det kända vilket positionerar läsarna genom vad som är deras förförståelse om ämnet och vad de instämmer med (Fairclough 2003:40).

8.3 Kritisk lingvistik

Den kritiska lingvistikens inom textanalysen studerar enstaka ord i sina kontexter så att maktförhållanden mellan grupper och aktörer kan friläggas. Man ser till journalistens val av grammatiska former och ord och vad dessa val får för betydelse för ideologin som produceras eller reproduceras. Olika ord, såsom exempelvis identifikation, råd, trygghet, hopp, värme och tröst kan ses som nyckelord och bärare av grundläggande budskap som på så vis låter texterna forma sig kring dessa nyckelord. Detta blir då till ett undermedvetet budskap som tidningen eller journalisterna vill att läsarna ska ta till sig (Sköld 1998:40).

Inom textanalysen är Roger Fowler och hans resonemang kring lingvistikens och den kritiska lingvistikens central. Han menar på att genom lingvistiska verktyg kan man se hur språket länkar ihop sig självt med situationen. Härigenom blir därför en diskurs möjlig i och med att skribenten producerar en text som läsaren kan känna igen (Fowler 2004:69). Fowler menar att den metoden motiveras genom att journalisten hela tiden har valmöjligheter. Vad gäller valmöjligheterna så kan val av exempelvis verbformer komma att indikera maktförhållanden (Fowler 2004:94). En variation av språkets vokabulär bidrar därmed till att skapa en karta över begreppen och relationerna inom vilka kulturen behöver kommunicera (Fowler 2004:80). Genom att göra en enklare analys så kan man se hur texten kategoriserar de deltagande i den.

8.4 Metodologiskt tillvägagångssätt

8.4.1 Semiotik

I arbetet kommer vi att studera semiotik utifrån John Fiske och Stuart Halls perspektiv. Vi kommer att hämta inspiration till tillvägagångssättet från Patrik Åkers tidigare nämnda avhandling. Vi kommer att se till tecknets sätt att förmedla betydelse och de olika tecknenas

relation till varandra i bilden. Hur tecknena och koderna visar på vilken kultur som påvisas i reportagen. Av vilka tecken är bilden sammansatt, vilka har störst betydelse och vilka som har mindre betydelse samt slutligen se till bildens innehåll på manifest och latent nivå. Vi avser att studera hur hemmet som konstruktion framställs och representeras de olika reportagen emellan. I vår analys kommer vi även att låna begreppen denotation och konnotation från Roland Barthes för att kunna förstå vad de olika föremålen i hemmet står för, i ett globalt och kulturellt perspektiv. De konkreta utgångspunkterna vi haft är följande;

- Tecknets sätt att förmedla betydelse och tecknens relation till varandra i bilden
- Tecknen och kodernas sätt att påvisa vilken kultur reportagen visar
- Bildens innehåll på manifest och latent nivå
- Framställning och representation av hemmet

8.4.2 Diskursanalys

I textanalysen kommer vi studera vokabulär, semantik och grammatik utifrån olika infallsvinklar för att förstå textens direkta och underliggande mening. Vi kommer att analysera om det är någon tydlig form av ideologi som förmedlas eller inte och hur den i så fall framkommer. För att se om texten är uppbyggd av olika nyckelord som förstärker budskapet och ideologin, så kommer det vara nödvändigt att studera enskilda ord i dess kontext. Vi kommer även att studera de deltagande i texten och hur de kategoriseras direkt och indirekt och hur maktförhållandena därigenom framstår. Genom att se till den diskursiva praktiken, hur texten är producerad och hur den mottas, kommer vi att utläsa om det är lätt för läsaren att känna igen diskursen hemma hos reportage. Är det nödvändigt för läsaren att ha vissa förförståelser för att kunna förstå texten? Vad är det som anses vara privat och offentligt; vad som sägs och inte sägs och vad som visas och inte visas i reportagen? De konkreta utgångspunkterna vi haft är följande;

- Textens vokabulär, semantik och grammatik samt nyckelord
- Ideologi
- Deltagarnas kategorisering i texten och studie av maktförhållanden
- Textens producering och mottagande – betydelse av förförståelse av diskursen
- Privat och offentligt
- Globalt och kulturellt

9. Analys och resultatredovisning

Analysdelens disposition är att först kommer landets inredningskultur, därefter den semiotiska och diskursiva analysen. Slutligen jämför vi och diskuterar resultaten från de olika ländernas analysdelar. Se bifogade bilagor för de längre analyserna samt reportagen i sin ursprungsform.

9.1 Svensk inredningskultur

Den svenska inredningskulturen kännetecknas ofta av form och funktion - enkla raka linjer och praktiska möbler utan utmärkande utsmyckningar. Svensk design förknippas oftast med IKEA, grundat 1951, där inredningen görs tillgänglig för den breda massan (Kisthinos 2007:44). Den svenska inredningsmarknaden anses trendkänslig för nya idéer, därför används ofta den marknaden när det kommer till att testa nya produkter och ny design. Om svenskarna gillar det nya så har det en stor förmåga att slå i övriga delar av världen (Kisthinos 2007:9).

Den svenske konstnären Carl Larsson och hans hustru Karin är några som satt en stark prägel på den svenska inredningskulturen. De levde och verkade i slutet på 1800-talet och deras världskända konstnärshem, Lilla Hyttån i Sundborn har kommit att starkt förknippas med bilden av Sverige inom modern arkitektur, inredning och färgsättning (www.clg.se).

9.1.1 Semiotisk bildanalys i *Elle Interiör, Sverige*

De rum som manifesteras är köket vilket sitter ihop vardagsrummet vilket i sin tur binds samman med sovrummet med en trappa. Vad som inte visas är entré, badrum, garderob och förvaring. Man visar heller inte husets fasad. De rum man valt att visa är troligen de som man är mest stolt över medan de man valt att dölja anses som privat och därmed inte offentligt. För att uppskatta vad detta hem latent vill visa på krävs det att läsaren har en förförståelse gällande vad som anses som fint och eftertraktat inom svensk form och design. De små detaljerna bildar tillsammans bildernas huvudtecken, tecknena i relation till varandra skapar den manifesta helheten. Vardagliga bruksföremål såsom brödrost, bordsunderlägg, kryddor och oljor visas tydligt, vilket i bilderna konnoterar till välstånd och ett aktivt hem till för användning. Detta styrks genom att man väljer att visa TV:n och tillhörande TV-kontroll. Via möblemanget går den svenska kulturen tydligt att urskilja, via exempelvis textilier, materialval och färgsättning. För att förstå vad det är som anses som svenskt krävs dock en viss förförståelse av betraktaren. De globala symbolerna i hemmet går mest att urskilja i de små detaljerna, såsom statyer och fotografier, vilket i sig konnoterar till att kvinnan i hemmet har ett intresse för andra kulturer än den egna.

Hemmet representerar personlig stil som blandas med allt från trämaterial och stål till vita textilier samt ärvda föremål. Det ärvda konnoterar till en stolthet för den egna släkten och den personliga härkomsten. Hemmet framställs som avskalat men personligt med fokus på ljus och takhöjd som här används som inspirationskälla för reportagets fokus. Kvinnan som bor i hemmet är med på bild och porträtteras barfota, sittandes vid bordet framför datorn. Genom att hon är med kan man lättare knyta an till hemmet.

I det svenska hemmet framkommer det latent som fint med kontraster, både då det kommer till färger och material men även till olika kulturer. På många vis kan man utläsa den svenska kulturen och ett svenskt tänk i inredningen samtidigt som det av bildanalysen framkommer ett resintresse och intresse för andra kulturer.

9.1.2 Textuell diskursanalys i Elle Interiör, Sverige

Texten implicerar trivsel i hela reportaget, en form av förutbestämd lycka i att få utforma och visa upp sitt hem. Texten är kort och koncist utan romantiserande beskrivningar. ”Arvegods”, ”kontraster”, ”ljus”, ”gammalt” och ”uppskattning” är alla nyckelord som bär upp texten och visar på vad som i detta reportage anses som fint och värt att påvisa. Underliggande går det att utläsa att det via dessa nyckelord i det svenska reportaget anses som värdefullt, då hem som ting bär på en historia.

Det är en enligt texten en kvinna som bor i hemmet och hon beskrivs med namn och yrke men inte ålder eller civilstatus. Hon benämns vid för och efternamn, Sofia Lindholm. Då man kopplar samman text och bild får man en relativt klar bild framför sig om Sofia. Personbeskrivningen är mer offentlig än privat då den understryker hennes yrke men avstår från att beskriva hennes personlighet mer ingående. På en underliggande nivå framstår hon dock som självsäker och målinriktad genom beskrivningen av hennes yrkesliv. Liksom i den semiotiska analysen som i diskursanalysen så bör läsaren ha en viss förförståelse för att kunna knyta an till texten. Här framförallt gällande läge och placering av hemmet samt av svenska kulturpersonligheter då dessa nämns för att visa på kvinnans yrkesroll. Magasinet framställer i viss mån hemmet som idealiserande, ett hem att inspireras av och se upp till.

9.2 Fransk inredningskultur

Den franska inredningsarkitekturen har fått en tydlig prägel från både landets historia och levnadskultur som innefattar många sociala sammankomster. Landets nutida stil sammanväver, enligt egna observationer, den pompösa Rokokostilen, som uppkom i 1800-talets Frankrike, tillsammans med Art Nouveau och den franska bondromantiken (www.wikipedia.org/Art_Nouveau). Art Nouveau, den nya konsten, uppkom under 1900-talets början. Stilen symboliseras av brytningen med traditionell formuppfattning i form av organiskt influerade möbler och byggnader med naturavbildningar, kraftiga möbelbeslag och generell asymmetri (*ibid.*). Den franska bondromantiken för tankarna till rustika möbler med anor från bland annat Rokoko och Art Nouveau. Dock innefattar denna stil en mer rustik känsla och med

mycket naturmaterial såsom linne och obehandlade trä. Enligt egen förundersökning har det framkommit att denna stil kan kopplas ihop med Shabby Chic som innefattar samma influenser.

9.2.1 Semiotisk bildanalys i Elle Decoration, Frankrike

De rum som manifesteras är terrassen, vardagsrummet, sovrummet, en del av badrummet och köket. Vad som dock inte visas är hemmets entré eller mer av badrummet såsom toalett och handfat, detta kan tolkas som att det är orelevant för reportagets eller hemmets framställning. Det enda som visas från husets utsida är delar av terrassen, hur huset ser ut i stort framkommer inte, vilket kan tyda på att läsaren inte exakt ska kunna lokalisera var det ligger. Reportagets huvudtecken syftar främst till närheten till naturen med en diskret färgsättning med möbler gjorda av naturmaterial. Hemmet är öppet med stora ytor till för umgänge vilket konnoterar till lugn och samhörighet.

Den kultur som via tecknen påvisas är inte typiskt fransk, utan mycket konnoterar till varma klimat och med en orientalisk filosofi. På väggarna hänger konst vilket konnoterar till ett konstintresse hos personen som bor där. Personen framkommer inte på bilderna och heller inte via några fotografier. Hemmet konnoterar vuxenliv utan plats för barn. En bildanalys av köket för dock tankarna till den franska kulturen och dess caféer, då köksinredningen påminner om ett café. Detta hem representerar en lugn men modern inredning som troligen tillhör en medveten och berest person. Globala influenser syns i inredningen som andas asiatiskt i och med möblemanget. Vad som inte visas är som nämnt personen som bor där och inte heller några familjefotografier. Ingen elektronik visas på bilderna, så som TV eller musikanläggning, vilket kan kopplas till att den boende antingen inte använder dessa elektronikprodukter eller döljer det av estetiska skäl. De kan även vara undanplockade för reportagets framställning av hemmet för att istället fokusera på möbler och stilleben. Man vill dock med stylingen påvisa att någon faktiskt bor i hemmet, då sängen är relativt slarvigt bäddad, magasin ligger uppslagna och vattenglas och kex står framdukade. En intressant notis är att ett av dessa magasin är *Elle Decoration*, vilket kan bero på en slump eller att den är placerad där för att sammankoppla det enskilda reportaget med hela magasinet. Hemmet framställs som en plats för fritid, i och med att man förlängt interiören ut i exteriören och att det ligger magasin och tidningar framme på borden.

9.2.2 Textuell diskursanalys i Elle Decoration, Frankrike

Texten är skriven i en berättade och romantiserande ton ur textförfattarens perspektiv som observatör. Nyckelord som ”kluven hjärtlighet” och ”nobla material” för tankarna till dåtiden och en mer prosaaktig beskrivning. Även ord som ”optimism” och ”självövertalning” beskriver

både husets ägare men också tanken bakom inredningen. Mellan raderna kan man utläsa elegans och en uppskattning av det sköna i livet. Som läsare bjuds man in i en drömvärld fylld av vackra växter och mjuka material som understryks av den tidiga franska värdesättningen av bekvämlighet och välbehag i möbleringen av hemmet, som uppkom redan under 1700-talet. Detta kopplas till den ideologi som förmedlas, vilken är tanken om ett avslappnat och gott leverne i det gröna med en samtidig närhet till händelsernas centrum. I texten finns ett lugn som mellan raderna kan tolkas som en välvillig inställning till livet.

Personen som bor i hemmet, Gilles Neveu, är en manlig stylist vilket inger en känsla av stilmedvetenhet och modeintresse. Yrkesrollen är av stor vikt för att beskriva honom och för att understryka tanken bakom hemmets inredning. Det förekommer inga fakta om Gilles ålder, civilstatus eller fritidsintressen. Via den boendes egna citat och tankar kring hemmet får man en bild av hur han är som person; äldre, stilmedveten och mån om miljöombyte för att finna ett lugn då hans arbete kräver åtskilliga resor. Benämningen ”den perfektionistiske stylisten” färgar uppfattningen av Gilles och hans hem som något att se upp till och avundas.

Språkvalet och produceringen av texten bidrar till en försköning av Paris och uppbyggnaden av hemmet. Mellan raderna utläser vi att magasinet ser upp till personer inom mode- och designvärlden, vilket sedan appliceras på texten och tas in av läsaren. Det krävs en förförståelse om de olika designer- och möbeltillverkarna för att förstå vilken typ av hem detta är. Diskursen hemma hos-reportage känns igen på blandningen av personbeskrivningen och beskrivningen av interiören, genom att porträttera den boende så drivs texten framåt inom historiken av inredningsprocessen. Texten är privat men visar vissa tecken på offentlighet, så som praktiska fakta om hemmets storlek, historia och placering.

Hemmets interiör har influenser från Asien och Medelhavsländerna. Att huset bär på en historia tycks vara av största relevans då man redan i inledningen av texten berättar att huset en gång tillhört den franska Solkungens musketörer. Det gamla framställs här som fint vilket kan kopplas till att fransmän är stolta över sin långa historia och sina vackra byggnader. Den franska rustika designen, Art-Nouveau, är dock inte särskilt framträdande mer än att huset i sig är rustikt. Detta hem visar på en tydlig blandning av nationellt och globalt både inredningsmässigt och i textens beskrivning.

9.3 Amerikansk inredningskultur

Enligt framstående amerikanska designers, bland annat Nick Dine, Maurice Blanks, John Christakos och Charlie Lazor så är det svårt att beskriva den amerikanska inredningskulturen då det inte är något specifikt som utmärker den. Vad de alla hänvisar till är den tidiga amerikanska industriella designen (Conran & Fraser 2004:58,94). Vad som menas med industridesign och industriell formgivning är att den är formskapande för utveckling av produkter som anpassats till människa och miljö (www.svid.se). När man talar om det i inredningssyfte så menas det att inredningen är användbar och anpassas för en enklare vardag.

Enligt egna efterforskningar så finns en utopisk amerikansk stil som kallas South Hampton-stilen som hämtar inspiration från den amerikanska östkusten. Stilen innefattar färgerna rött, vitt och blått från den amerikanska flaggan och utstrålar en marin och avslappnad stil, vilket bland annat har influerat de svenska heminredningsföretaget Lexington (www.lexingtoncompany.com).

9.3.1 Semiotisk bildanalys i *Elle Decor, USA*

Det som manifesteras är terrassen, vardagsrummet ur två olika synvinklar där en bild fokuserar på trappan, trädgården, köket ur två olika synvinklar, stilleben ur två olika rum, ett stort sällskapsrum, badrummet och sovrummet. Detta tyder på en öppen offentlighet där stora delar av huset har valt att visas upp. Vad som däremot inte visas är barnrummet eller husets entré. Ingen form av elektronik eller arbetsredskap visas på bilderna i reportaget. Genom att se till hur många bilder kvinnan i hemmet är med på, jämfört med de andra boende, så kan detta tyda på att det är kvinnan i hemmet som väljer att visa hur hon bor. Av den anledningen kan valet av vilka rum som visas kontra inte visas göras.

De olika tecknen som visas på bilderna skapar tillsammans en känsla av att familjen har samlat på sig möbler på resor och under en lägre tid. Även om detta inte är fallet så inger det en utopisk känsla av exklusivitet och ett globalt tänk. De olika tecknen innehar andra influenser än det amerikanska. Dock förekommer det i köket en typisk koppling till den amerikanska industridesignen och i ena sällskapsrummet textilier i blåvitrandigt. Hela färgsättningen i hemmet är av dov karaktär som lyfts upp med levande frukt och blommor.

En av bilderna manifesterar tre personer, en man, en kvinna och ett mindre barn som har en nära kroppskontakt och ser på varandra. Kvinnan håller upp barnet som konnoterar till lycka och mannen latent som en betraktare. Bilden påvisar att dessa personer är en familj. Familjens hundar är med på två bilder, vilket konnoterar till liv och rörelse.

Hemmet är representativt framställt och bilderna påvisar dess storlek. Sammansmältningen av bilderna visar inte på något specifikt tecken därför att hemmet innehar många detaljer som tillsammans konnoterar mångkulturellhet.

9.3.2 Textuell diskursanalys i Elle Decor, USA

Texten är skriven med talspråk i en berättande och lugn ton. I och med kopplingar till modevärlden och Hollywood så framstår de boendes livsstil och inspiration till hemmet som glamorös. Förståelsen över att detta är ett majestätiskt hem framkommer när det nämns att en av hemmets tidigare ägare var USA:s forna president Ronald Reagan. Här anses det som fint att hemmet, som uttalat härstammar från 1920-talet, har en historia. Det gamla, tillsammans med en personlig prägel av inredningen, är det som lyfts fram i texten. Hemmets manifesta inspiration härstammar från Medelhavsländerna och Asien. Hemmet representerar en idolisering av Hollywood och den amerikanska drömmen. Det framkommer att de boende bidrar till att förbättra samhället genom att de donerar möbler till hjälporganisationer. Det visar på ett medmänskligt tänk och skapar en kontrast till deras egna liv. Texten blir här medveten om de amerikanska samhällskontrasterna.

Redan i reportagets början framkommer det att här bor skådespelerskan Ellen Pompeo och hennes familj. Att en känd skådespelerska bor i hemmet bidrar till att hemmet inges av en global idolisering. Ett nytt maktperspektiv framkommer därigenom i reportagets framställning av Ellen, då hon beskrivs som den enda hårt arbetande personen i familjen. Textens fokus ligger, förutom på att beskriva Ellen och hennes hem, på att beskriva hemmets inredningsarkitekt Martyn Lawrence-Bullard. Texten blir indirekt en dialog mellan de två parterna gällande hur inredningsprocessen gått till. Ingen information om det gifta paret äktenskap framkommer men däremot läggs stor vikt på vänskapen mellan inredningsarkitekten och Ellen. För att läsaren inte ska distansera sig för mycket så är man noga med att beskriva Ellen som en vanlig person istället för en världskändis. Hon beskrivs som en okomplicerad, sympatisk, glad och avslappnad person. Här nämns inga negativa sidor hos henne eller hennes inredning. Det påpekas att fritid är viktigt för paret. Trots den offentliga visningen av hemmet genom reportaget så framstår det fortfarande som privat. Familjekonstellationen blir genom detta offentlig men även på grund av att hon är en offentlig person, dock skrivs ingenting om hur familjelivet är i vardagen. Hemmet förklaras inte med ingående fakta om storlek på tomt eller hus, inte heller var exakt i Hollywood Hills det är positionerat. Detta tror vi beror på att man vill skydda från insyn och av säkerhetsskäl.

Diskursen hemma hos-reportage är lätt att utläsa på det alldagliga språket och den målade beskrivningen av hemmet. Textförfattaren tycks förlita sig på läsarens förförståelse om världsartister, tv-serier, forna presidenter och modevisningar för att ta in det som texten vill förmedla. Hänvisningar till andra kulturer än den egna är vanligt förekommande och därmed framstår globala influenser som något fint. Något som texten bygger på är resor till andra länder. Då personernas egen bakgrund inte framkommer så visar man istället på husets historia och de personer som bott här, något som är nationellt - att man delar hemmet med sina landsmän. Slutsatsen av detta är att hemmet innehåller mer globala än nationella influenser och att reportaget framställer hemmet som en lycklig plats.

9.4 Indiens inredningskultur

Vastu Shastra (vāstu śāstra) - vetenskapen om arkitektur, är en avhandling om bostadshus. På sanskrit, Indiens kulturbärande språk (www.ne.se) betyder Vastu den bit mark där ett bostadshus är byggt. Vastu är en mindre del av Atharva Veda, som är en av de fyra Veda vilka tillsammans bildar hinduernas heliga bok. Vastu är en praktisk vetenskap som fokuserar på att tänka optimistiskt och handla positivt för att införliva harmoni. Vastu Shastra försäkrar uppbyggnaden av ett fulländat, underbart och välmående liv. De påstådda energifälten i människans kropp ska interagera i harmoni med energifälten av byggnader, vilket i sin tur försäkrar glädjen och harmonin till dem som är bosatta där (Gautan 2006:17ff). Designen av ett bostadsområde eller en annan plats bör aktivt stimulera människan att känna en grundläggande kvalité av rummets tänkta syften. Matrummet bör stimulera känslan av hunger, vardagsrummet den sociala stimulansen och sovrummet ska stimulera vila. De bosattas välmående styrs av om balansen av den indiska guden Brahma är intakt eller inte. Om detta inte uppfylls kan de bosatta drabbas av sjukdomar eller smärtor. Denna lära har principer tagna från den kinesiska filosofin Feng Shui (風水) (ibid). En vanligt förekommande symbol i indiska hem är lotusblomman som symboliserar Buddhas tron och renhet (www.ne.se).

9.4.1 Semiotisk bildanalys i *Elle Decor, Indien*

Vad som manifesteras i reportagets bilder är vardagsrum, arbetsrum, en del av sovrummet och en liten del av badrummet. Varken entré, kök eller husets fasad visas, vilket enligt vår mening konnoterar till att dessa rum inte anses som några betydande platser för hemmets framställning. Huvudtecknet av bilderna består av en lotusblomma som latent visar på en ljuslykta. Den blir en symbol för hemmet då den har störst fokus i bildserien och därefter går färgerna i den bilden igen i resten av hemmet. De andra tecknen i hemmet relaterar därigenom tillbaka till lotusblomman, som är en bärande symbol för den indiska kulturen. Manifest visas inga bilder av dem som bor i

hemmet men latent kan man urskilja dem genom ett fotografi på ett sidobord. Fotografiet i sig med paret klädda i traditionsenliga kläder konnoterar till någon form av högtid, såsom ett bröllop. Utöver detta förekommer inga direkt privata tillhörigheter mer än några utvalda klädesplagg och skor som latent påvisar att en kvinna bor i hemmet. Det framkommer inte om det är en eller två personer som bor här. Inga tecken på fritid eller vardagsliv förekommer, vilket stärks genom att inget kök syns i bild. TV eller annan typ av elektronik manifesteras inte heller på bilderna. En röd tråd går genom hemmets inredning då samma färgsättning i dova bruna och lila nyanser återkommer. Mönstret i tapeten i vardagsrummet återkommer i såväl sovrummet och som på väggen mot badrummet. Det är däremot svårt att få en bild av hur hemmet är planerat.

9.4.2 Textuell diskursanalys i Elle Decor, Indien

Textens första stycke talar direkt till läsaren genom att reportaget är en del av en serie av olika inredningar anpassade till olika personligheter. En lotusformad ljuslykta står till grund för mycket av hemmets inspiration. Inom östasiatisk konst och kultur står lotusblomman för den buddistiska tron, vilket stärker själslig ro och harmoni i hemmet vilket kan kopplas ihop med Vastu Shastra. Inget nämns om historiska eller ärvda ting utan det framstår som viktigare att påvisa tingens modernitet än sin egen historiska härkomst. Det kan kopplas till ett mer globalt tänk och sneglingar mot andra kulturer. Texten uppfattas som ödmjuk och förklarande, den är skriven i jagform eftersom det är textförfattaren själv som inrett och bor i hemmet. Nyckelorden i texten är ”harmonisk”, ”känslor”, ”sprudlande” och ”välsignad”. Dessa ord syftar till att beskriva tanken bakom inredningen. Meningen som lyder att hemmet ”inte är välsignat med fönster” kopplas till den inledande texten om att Gud finns i detaljerna. En sådan antydning har inte framkommit i de andra texterna. Läsaren bör ha en förförståelse för vad som anses som fint med inredning för att förstå materialvalen och landets kultur.

Kvinnan som bor i hemmet heter Mamta Naik och det framkommer att hon är gift och lever tillsammans med sin man. Det finns ingen personbeskrivning av henne, varken ålder, yrke eller fritidsintressen. Det som däremot går att läsa mellan raderna är att hon troligen arbetar med inredning då hon beskriver sitt hem som en av de svåraste uppgifter hon haft; detta syftar på att detta inte är det första hem hon inrett. Hon beskriver sin man mer än sig själv. Han beskrivs som lång och med en sprudlande personlighet som hon anpassat inredningen efter. Detta säger något om maktförhållandena i förhållandet. Hemmet nämns inte som ”deras” utan personerna kopplas indirekt ihop med begreppet ”min man”. Det sägs inget om något socialt tänk eller om det finns plats för gäster eller barn. Den exakta storleken på hemmet framkommer inte, däremot framkommer det att lägenheten är liten vilket förtydligas med att mycket vikt lagts på att använda

skira tyger framför garderoberna för att förstora intrycket. Det framkommer inte hur rummen ligger i förhållande till varandra eller hur ytan är uppdelad. Hemmet framstår som offentligt av den anledning att inga direkta beskrivningar av livet som sker där framkommer.

Någon tydlig samhällssyn går inte att utläsa i texten, däremot framkommer en religiös och själslig syn på inredningen. Detta kan eventuellt kopplas till samhällstänket i stort. Då Elle riktar sig till en relativt stark ekonomisk målgrupp så är det endast de mer exklusiva hemmen som visas upp i magasinet. Sett till Indiens ekonomi i det stora hela så kan troligen inte de hem som ingår i reportageserien tillhöra den vanliga standarden i Indien. Den vanliga indiska standarden ligger långt under detta hem. Den lägre medelklassen, vilken är ca en tredjedel av Indiens befolkning bor ofta fyra personer i ett rum, utan eller med knapp tillgång till vatten och elektricitet (DN 2010-05-11:20). De hem som härmed visas upp i magasinen blir utopier, de idealistiska hemmen. De dyra materialen symboliserar välstånd. I och med att reportagen är indelade efter budord, så framstår magasinet lätt som att ha ett bättre vetande, vilket läsarna rättar sig efter.

Angående diskursen hemma hos-reportage, så klassar vi detta reportage som en underdiskurs då det har en annan vinkel av de reportage vi tidigare tittat på. I och med att reportaget är ett i en serie av olika hem gör det att det dels blir en annan framställning av hemmet och dels att fokus inte ligger på personerna som bor där, utan mer på läsaren och dess möjligheter till inredningsinspiration. I kombination av text och bild så framkommer det inte vilken stadsdel hemmet finns i eller någon antydning på vilken typ av hus hemmet är en del av.

9.5 Rysk inredningskultur

Den ryska inredningskulturen färgas till viss del av den ryska konsten och kulturen. Det överdådiga och lyxiga härstammar från den goda tiden innan ryska revolutionen år 1917. I kontrast till det överdådiga och lyxiga, så som förgyllda speglar, sammet och inspirationen från de välkända och lyxiga Fabergé-äggen, står den ryska folkloren, både då det kommer till kläder och inredning (www.sr.se). Den ryska folkloren förknippas bland annat med mönstren på de kända ryska babuschka-dockorna (www.wikipedia.org). Ett av de mest traditionella ryska mönstren är det blommiga, och då specifik det med de stora röda rosorna (www.sr.se/ekot). Dock så är det mångfald och blandning som bäst beskriver den ryska inredningen. Enligt den ryska konstnären Natalia Dahlberg som nu lever och verkar främst i Sverige så är det inom den ryska inredningen och designen en väldig blandning, men ofta professionellt och glamouröst (Dahlberg 2010).

9.5.1 Semiotisk bildanalys i Elle Decor, Ryssland

Vad som manifesteras är först en bild på två blonda kvinnor som står lutade tätt intill varandra. De är båda klädda i klänning, den ena dock i en mer strikt sådan. Bilden andas affärskollegor mer än en porträttering av dem som bor i det utvalda hemmet. De rum som på en manifest nivå framkommer är vardagsrum, sällsкаpsrum, kök, sovrum, barnrum och badrum. På en av bilderna från vardagsrummet är huvudtecknet den stora svarta TV:n som sitter på väggen och inte på något vis försöks döljas i reportaget. Detta konnoterar till att man är stolt över sin elektronikutrustning. Många av bilderna påvisar liknande rum, med soffgrupper och fåtöljer i olika färg och form. Vissa av rummen ger en bild av att vara färgkoordinerade, i exempelvis orange eller ljusblått. Detta konnoterar till känslan av ett stort hem där stora ytor gör det möjligt för ett flertal olika rum till för snarlika ändamål. En bild visar en trappa som på en latent nivå visar på att hemmet är i två eller fler plan. På så vis att det är många delar av hemmet som visas upp så blir det en offentlig framställning men i och med att det ofta bara är delar av rummen så tyder det ändå på en privat atmosfär. Vad som inte visas är hemmets utsida. Det går heller inte att urskilja något om vad som rymmer sig utanför fönstren då alla fönster i hemmet har döljer utsikten, eller insikten, med vita tunna rullgardiner. Detta kan dels bero på att det för läsaren inte ska vara möjligt att exakt kunna lokalisera var lägenheten ligger eller för att grannar i husen runt omkring inte ska kunna se in, ett väl dolt privatliv.

Influenser från andra kulturer än den egna förekommer på ett flertal olika ställen i hemmet. Det är många kopplingar till havet, både i färger och i föremål. På väggen i vardagsrummet sitter två havssköldpaddskal och på bordet ligger en jättesnäcka. Något som visar på en annan kultur och miljö än den ryska. En av tavlorna i ett av rummen föreställer den amerikanska skådespelerskan Marilyn Monroe målad av den amerikanska konstnären Andy Warhol. Hemmet konnoterar en känsla av att visa upp det man anser som fint och exklusivt från andra kulturer. Den ryska kulturen känns igen främst på materialvalen där det är mycket sammet och förgyllda ting. Det hänger även mycket konst på väggarna. En tavla som troligen föreställer jungfru Maria och Jesusbarnet syns i bild, vilket kopplas till den rysk-ortodoxa ikoniseringen. Inredningen är en blandning av många olika stilar men det mesta andas lyx och flärd.

Hemmet representerar en bostad fylld med exklusiva material och speciella statyer. En närbild på det som ser ut att vara duschen visar på guldfärgad sten i ovanlig utformning. Bilderna visar upp ett representativt hem där det ser ut att hållas tillställningar för många människor. En karaff i något som ser ut att vara av kristall med några glas till står framställda på bordet i ett av rummet vilket konnoterar till mottagning av något slag. Med de vinklarna vilka bilderna är tagna i har man

valt att framställa hemmet som så att man fokuserar mer på de enskilda detaljerna än på helheten. Det är svårt att via bilderna utläsa hur hemmets planlösning ser ut.

9.5.2 Textuell diskursanalys i Elle Decor, Ryskland

Reportaget uppfattas som en annons för inredningsbyrån som inrett hemmet då det längst ner i reportaget finns kontaktuppgifter till inredningsbyrån där inredarna i texten arbetar. Genom att inredarna talar direkt till textförfattaren så blir denne närvarande i texten, de talar mer riktat till textförfattaren än till läsaren. Detta visar på en maktstruktur med inredarna som intervjuobjekt med makten över hemmet. Textförfattaren lägger in egna värderingar i texten, exempelvis vad denne associerar de olika rummen och dess inredningar till. Texten är skriven i talspråk utan ett avancerat ordval och språkbruk. På grund av reportagets vokabulär framkommer endast en positiv vinkling av inredarna och skapandet av hemmet, exempelvis ”de lyckades sammanställa det omöjliga”. Inredarna lyckas få fram sin expertis genom ordvalet såsom adjektiven som valts ut och de porträtteras som starka kvinnor som nått ett mål genom hårt samarbete. Kunderna och arbetarna ter sig vara rangordnade under inredarna. Dock framkommer kundernas känslor i texten medan arbetarna endast förklaras som arbetskraft, vilket här visar på en mer mänsklig beskrivning av de boende. Hantverkarna beskrivs som ”arbetarna” och inredarna framställs som experterna med chefsposition. Familjen som bor i hemmet verkar enligt textens utfarande vara av en högre social klass. Det enda som visar på att det är en familj som bor här är beskrivningen om att det är ett par med två barn i olika åldrar. I och med att familjen inte nämns vid namn eller inga beskrivningar om dem framkommer, så kan denna familj vara en högt uppsatt familj i Ryskland.

De nyckelord som bär upp texten är ”avancerade”, ”omstrukturering”, ”anpassning” ”åstadkomma”, ”övertalning” och ”nöjda”. Texten beskriver förvandlingen av hemmet från utmaning till fulländning. ”Lyx” är ett indirekt och underliggande nyckelord som framkommer i materialvalen och möjligheten att anställa arbetare och inredare för att inreda och renovera hemmet. Denna text är en annorlunda form av diskursen hemma hos-reportage då fokus inte ligger på dem som bor i hemmet utan på inredarna och dess arbete. Texten är fortfarande utformad som ett reportage men med tyngd och fokusering på skapelseprocessen av hemmet.

Läsaren bör ha en förförståelse om att reportaget är en form av textuell reklam. Det kan dock vara svårt att placera som just reklam i och med att det fortfarande visar upp ett hem.

Textförfattaren understryker indirekt att läsaren bör ha kunskap om materiallära och olika typer av design och formgivning av såväl produkter som rum för att kunna förstå reportagets vinkel.

Rysslands historia bör man som läsare ha förförståelse om då texten tar upp något som kallas för

Bärnstensrummet. De ryska kulturella influenserna som kan urskiljas i reportaget är dels hänvisningen till just Bärnstensrummet, dels textförfattarens förklaring av dotterns område som ”en stat i en stat”, vilket härigenom undermedvetet kopplas till Rysslands storlek och landsindelning. I texten går det inte att utläsa mer om vad som är ryskt, däremot kan man se att de boende har möjligheter att importera och specialdesigna möbler från Tyskland och England. Vad som är intressant är att det visar på en viss typ av globalt tänk men att man ändå väljer att sätta sin egen prägel på de varor man importerar genom sin egen design.

Med beskrivningen av hemmet görs det offentligt genom en tydlig och ingående beskrivning av alltifrån material och struktur till yta. Familjelivet är här ytterst privat, så pass att familjen själva inte visas. Ytan beskrivs och förklaras däremot med konkreta fakta, såsom att lägenheten ligger högst upp och att den är 380 kvadratmeter stor. Texten antyder att familjen lever och socialiserar sig i hemmet och att det i sig är fritidsanpassat till det liv de lever. Detta framkommer genom att hemmet är designat till fördel för stora fester och middagar, vilket här inte ska påverka eller störa den resterande familjen.

9.6 Jämförande analys

Här kombinerar vi den semiotiska analysen med diskursanalysen för att tydligt kunna se till skillnader och likheter länderna emellan.

I det svenska reportaget syns tydliga influenser från andra kulturer via fotografier och prydnadsföremål. Den svenska kulturen är dock övervägande tydlig med den stilrena inredningen och den tidstypiskt svenska designen och färgsättningen. Det franska reportaget visar på influenser från Asien och Medelhavsländerna. Det nationellt franska syns i och med att man bevarat historiken i hemmet och inrett köket i en modern fransk stilriktning med tydliga influenser till cafékulturen. I det amerikanska hemmet ser man mer influenser från andra länder än från det egna, vilket understryks med att landet inte har någon egen långtgående historia. Det som till synes påminner om den amerikanska designen är köket som är av typisk amerikansk industridesign. I det indiska hemmet är det främst den indiska kulturen som syns genom lotusblomman och den lila färgsättningen. Dock är det mer dova än färgglada färger och en minimalistisk inredning som inger en global och ickenationell känsla. Tillsist i det ryska reportaget syns lyx och exklusiva material då man stolt påvisar de dyra föremålen i det professionellt inredda hemmet. De globala influenserna syns i form av exotiska ting, så som havssköldpaddsskal på väggarna samt att man blandat in några typiskt västerländska detaljer i inredningen, exempelvis tavlan av Andy Warhol föreställande Marilyn Monroe. Övergripande så väljer man att dölja

elektronik av olika slag i hemmet, med undantag från det ryska hemmet där den stora platt-TV:n är centralt placerad och att den på vis understryker exklusiviteten i hemmet. Det är sedan genom den bildliga framställningen av hemmen som man kan urskilja en likriktighet designmässigt. Här framkommer det att det skapats en global inredningsmall över hemmets framförande och vad som ska visas upp och inte i ett hem, såsom exempelvis toaletten.

Svenska kontra amerikanska hemmet beskriver och visar de boende på helt olika sätt. Den svenska versionen beskriver den boende genom dess yrke och det amerikanska reportaget den boende genom dennes personlighetsdrag. Skillnaden i framställningen inger en känsla av att den amerikanska textförfattaren har en mer nära eller idoliserande relation med den intervjuade än den svenska textförfattaren har gentemot sitt intervjuobjekt. Detta kan vara en tillfällighet men också en nationell skillnad länderna emellan. I den franska, ryska och indiska versionen visas inte den boende överhuvudtaget i bild. Däremot förklarar den boende själv hur denne tänkt med utformandet av hemmet, vilket förekommer i både det franska och indiska reportaget. Skillnaderna i framställningen av de boende i det franska mot det indiska reportaget är här att den franska personen porträtteras mer åt det svenska hållet, genom dess yrke. Den boende i det indiska hemmet beskriver sig själv och blir härigenom i en mer berättande jagform. Den boende i det ryska hemmet utesluts helt från reportaget på grund av att reportaget är skrivet utifrån inredarnas perspektiv. Detta kopplar vi till att det successivt sker ett mer globalt format mellan de olika länderna men att allt är beroende på hur mycket tid och pengar den boende har i framställandet av hemmet.

De kulturella skillnaderna i inredningen är här mindre än förväntat. Generellt uppfattas det som fint att vara berest och belysa det i framställningen av hemmet. Detta konnoterar till välstånd, intresse och makt. Makten blir här väsentlig då detta också lyfts fram i textförfattarens val av ord och bildernas vinkel. I alla de utvalda reportagen framkommer makten mot läsaren mer eller mindre tydligt beroende på land. Det är en makt i sig att få visa upp sitt hem i *Elle Decoration* då magasinet har en stor läsekrets och global spridning. Här kan vi dock se en nationell skillnad i hur makten framställs. I ryska reportaget framstår det som fint att ha råd att anställa en utomstående inredningsarkitekt för att inreda ens hem. I USA framställs inredningsprocessen som ett samarbete genom den boende och inredningsarkitekten. I det ryska reportaget framstår den boende dock som en mer passiv åskådare än deltagare i processen och framställningen. I Sverige, Frankrike och Indien är det mer fokus på personens eget inredningsintresse.

10. Slutsatser och diskussion

10.1 Hemmens utformning globalt och kulturellt

Vad vi kommit fram till gällande hur den nationella kulturen påvisas i hemmen, är att alla de olika hemmen till synes fått en mer globalt inriktad inredning men att man via små detaljer fortfarande kan se den egna kulturen. Vi anser att det vore en överdrift att påstå att det syns en tydlig nationalistisk tillbakagång, snarare är det så att man tar in globala influenser samtidigt som man diskret värnar om den egna kulturen. Enligt vår analys finns det en global inredningsmall över vad som ska finnas med i ett hem. Till viss del kan man utläsa att magasinets porträtteringar och framställningar av hemmen följer denna mall och därmed understryker den. Detta visas exempelvis genom att det är norm att ha en soffa med tillhörande soffbord centrerat i vardagsrummet, vilket visas upp i alla fem studerade reportage. Det som tydligt går att utläsa är att de länder med längst historia har mer influenser från den egna kulturen än vad USA har, som är yngst av de utvalda länderna. Detta knyter vi an till Öbergs teorier gällande att de nationella gränserna inte alltid stämmer överens med de kulturella på grund av in- och utvandring. Eftersom USA har en liten ursprungsbefolkning och stor invandring så är intresset för andra kulturer stort. Härigenom formas en global nationalitet. Det kan också knytas an till Andrén et als förklaring om hur nationella stater blir alltmer multikulturella. I och med att *Elle Decoration* är ett globalt magasin så sprids synen på inredning länderna emellan och därigenom skapas en multinationell norm för vilka hem som visas upp. En ny typ av global kultur syns härmed i porträtteringen av hemmen. Som Tomlinson beskriver så finns globaliseringen i hjärtat av den moderna kulturen och kulturen i hjärtat av globaliseringen.

Vad vi har kunnat utläsa är att *Elle Decoration* påvisar att det globala härmed blir det nationella i de enskilda hemmen men att det samtidigt i och med globaliseringen blir viktigt att påvisa sin egen nationalitet. I Sverige, Frankrike, Indien och Ryssland framstår nationaliteten som viktigare att visa upp än i USA och det kan kopplas till ländernas kultur i helhet. Kopplat till Tomlinsons *Globalization and Culture* så menar han på att tredje världen inte tar del av globaliseringen på samma sätt som de så kallade industriländerna, exempelvis USA och Ryssland. Detta märks i det indiska hemma hos-reportaget där det är minst förekommande globala influenser. Våra återkopplingar till arkitekturhistoriken Rybczynski, behandlat i kapitlet Bakgrund, visade på att hemmet som begrepp tidigare i historien kännetecknades av relationen mellan individen och samhället, vilket bidrog till att en tilltagande offentlighet gjorde det privata hemmet nödvändigt. Vårt resultat av denna analys är att detta inte är fallet, då den ökade globaliseringen snarare har lett till att hemmet blivit mer offentligt då det idag visas upp i magasin som sprids världen över.

Kontentan blir här att man kan se att hemma hos-reportagen indirekt blivit mer likriktade, vilket vi kopplar till den växande globaliseringen. Den påvisas i magasinet som här blir en offentlig plats som man kan använda sig av för att lyfta fram samhällsfenomen via fokusering på enskilda personer, en återkoppling till Gullan Sköld i vårt kapitel Tidigare forskning.

10.2 De porträtterade personernas betydelse för uppfattningen av reportaget

Den största skillnaden i reportagen emellan är framställningen av personerna som bor där. Man ser en tydlig intimisering av den privata sfären i det svenska och amerikanska hemmet. I det svenska sker en återkoppling till den boendes yrke och hennes ärvda föremål samt att hon själv är med på bild. Detta blir extra privat då hon är avslappnat klädd sittandes barfota vid köksbordet. Hon låter sig via magasinet bli en del av den offentlighet vilket hon genom sitt yrke är osynlig i. I och med att en av de boende i det amerikanska hemmet är en världskänd skådespelerska så får bilden en annan framställning, då syftet med reportaget kan tolkas vara en uppbyggnad av hennes varumärke. Här vill man påvisa en annan sida av skådespelerskan än den offentliga och använder sig där därigenom av hemma hos-reportaget och magasinet som ett medium för reklam. I det indiska, ryska och franska reportaget så kan man se en viss typ av intimisering i och med att man väljer att visa upp sitt hem men att personporträtteringen fortfarande framstår som privat då de boende inte visas på bild i hemmen. Som läsare är det lättare att ta till sig reportaget och knyta an till det då man tydligt kan koppla samman person och hem. Var man väljer att dra skiljelinjen mellan privat och offentligt kan även ha att göra med reportagets mening. Exempelvis är det indiska reportagets syfte att vägleda läsaren till inredningsinspiration och det ryska att visa på processen till ett färdigt hem ur inredningsarkitekternas perspektiv.

Hemmet påverkas lika mycket av den geografiska placeringen som av personen som bor där, vilket blir tydligt av vilka personligheter som porträtteras. Exempelvis har det svenska hemmet relativt många globala influenser från andra kulturer än den egna. Där framkommer det indirekt i texten att personen i hemmet är berest. Likväl framkommer det i det franska hemmet att personen där reser mycket genom sitt arbete och därmed influeras av andra länders kultur. Det mest globalt influerade hemmet är det amerikanska då det där sägs rakt ut att personen via sina många resor inspireras till en global inredning. Att man valt att lyfta fram personernas resvanor påvisar att globaliseringen nu trätt in i hemmen och den privata sfären. Detta påvisar därmed att globaliseringen inte endast verkar på makronivå utan även på mikronivå.

Vad som är intressant är att alla de utvalda personerna i reportagen bor i större städer. Ingen porträttering sker av någon från landsbygden eller någon som lever ett mer vardagligt familje-

eller privatliv. Detta har troligen med magasinets målgrupp och inriktning att göra. De profilerar sig som att vara ett exklusivt heminredningsmagasin som fokuserar på modern inredning och design världen över, med att uppmuntra sina läsare att uttrycka sig och sin smak genom sin omgivning. Då de uttalat är ett exklusivt heminredningsmagasin så svarar det på frågan varför det endast förekommer personer med en hög ekonomisk inkomst. Då även magasinets läsarkrets består av personer med medel eller hög månadsinkomst. Därav har de utvalda personerna i hemma hos-reportagen stor betydelse för uppfattningen av reportagets helhet.

10.3 Skiljelinjerna mellan det privata och offentliga

Även om man kan se en större global likriktning mellan hemmens form av inredning så väljer ändå magasinets olika utgåvor att framställa hemmen på olika vis genom en viss skillnad på vad som visas och inte visas och understryker vilka material som använts. Här anser vi att materialvalen betyder mer i det ryska reportaget än i det amerikanska, då det ryska reportaget belyser sociala möten och offentlighet i exklusivt inredda sällskapsrum, medan det amerikanska hemmet understryker av det privata och familjelivet genom en mer avslappnad inredning. Detta kopplar vi i sin tur till var de olika kulturerna drar gränsen för vad som är offentligt och inte samt hur man själv vill porträtteras med sitt hem i respektive land. Den tydligaste skiljelinjen hemmen emellan är att i det indiska och ryska reportaget får man inte reda på något som kan utvisa vem som egentligen bor i hemmet. I och med att man beskriver personernas yrkesroller så går det offentliga och privata samman under det nya privata, vilket vi kopplar till Habermas resonemang om den privata sfären. Vad som däremot är lika i alla reportage är att inget visar toaletten, även om delar av badrummen visas i några av hemmen. Det kopplar vi till att hemmen indirekt ska representera personerna som bor där. Den kulturella förståelsen i alla de studerade ländernas reportage är här att toaletten fortfarande är det absolut mest privata och tabubelagda. Det vi härmed kommit fram till är att skillnaderna mellan det privata och offentliga i de olika hemmen inte var så stora som vi förmodat.

10.4 Slutkommentar

Denna analys ökar förståelsen över hur det globala verkar på mikronivå. Genom att utgå från privata hem i heminredningsmagasin så kan man se på vilken effekt globaliseringen har på det nationella och kulturella livet. Man kan även utläsa hur globaliseringen har bidragit till att sprida inredningskultur och normer över landsgränserna. Hemmet som konstruktion skapades som en privat plats till för avskildhet men har nu kommit att bli en statussymbol, det har nu gått från att vara en trygg borg till att bli en plats för representation. Dock ser vi en nationell stolthet som vi

tror kommer att kvarstå i framtiden. Borta bra men hemma bäst, det globala får gärna inspirera men den lokala kulturen kvarstår.

10.1.1 Förslag till framtida forskning

För framtida forskning vore det intressant att jämföra olika magasin och dess porträttering av hemma hos-reportagen för att se på om skillnaden inte ligger i det kulturella utan i magasinets inriktning på målgrupp. Det skulle även vara intressant att göra en övergripande analys över den skillnaden över tid.

11. Litteratur- och källförteckning

11.1 Tryckta källor

Alenius, Stefan *Bomben i hjärtat. Om hemma som en kvalitet* I Heideken, Carl (red), *Hem* Stockholm (1994)

Alexander, C Jeffery ur: *Globalization and Utopia, Critical Essays* edited by Patrick Hayden and Chamsey el-Ojeili. Palgrave Macmillan, New York (2009)

Andrén, Mats, Söhrman, Ingmar & Wajta, Katharina *Cultural Identities and National Borders* Göteborgs Universitet, Göteborg (2009)

Barthes, Roland *Det ljusa rummet. Tankar om fotografiet*. Alfabeta Förlag, Avesta (2006)

Conran, Terence och Fraser, Max *Designers on Design* Octopus Publishing Group, London (2004)

Fairclough, Norman *Analysing Discourse. Textual analysis for social research* London Routledge, London (2003)

Fiske, John *Kommunikationsteorier. En introduktion* Wahlström och Widstrand, Stockholm (1997)

Fowler, Roger *Language in the News – Discourse and Ideology in the Press* London Routledge, London (2004)

Frow, John *Genre – the New Critical Idiom* Routledge, New York (2006)

Gautan, Jagdish *Latest Vastu Shastra (some secrets)* Abhinav publications, New Dehli (2006)

- Habermas, Jürgen *Borgerlig offentlighet* Arkiv förlag, Lund (2003)
- Hansén, Stig och Thor, Clas *Att skriva reportage* Ordfront Förlag AB, Stockholm (1999)
- Hedqvist, Hedvig *1900-2002 Svensk form, Internationell design* Bokförlaget DN, Stockholm (2002)
- Hirdman, Anja, Kleberg, Madeleine och Widestedt, Kristina, *The Intimization of Journalism - Transformations of Medialized Public Spheres from the 1880s to Current Times*, JMK, Nordicom (2005)
- Holmgren, Mia *Folkeräkning gigantisk utmaning för Indien* Dagens Nyheter, Stockholm 2010-05-11
- Hultén, Britt *Massmedieretoriska mönster i journalistiken* Institutionen för nordiska språk, Lund (2001)
- Kisthinios, Kristina *A Scent of Sweden* Fälth och Hässler, Värnamo (2007)
- Kleberg, Madeleine *Skötsam kvinnoösyn*, JMK, Stockholm (1999)
- Ledin, Per *Genrebegreppet – en forskningsöversikt rapport nr 2*, Studentlitteratur, Stockholm (2001)
- Roosvall, Anna *Utrikesjournalistikens antropologi* Stockholms Universitet JMK, Edsbruk (2005)
- Rybczynski, Witold *Home. A short history of an idea*. Penguin Books, New York (1987)
- Sköld, Gullan *Från moder till samhällsvarelse – vardagskvinnor och kvinnovardag från femtiotal till nittiotal i familjetidningen Året Runt* Stockholms Universitet JMK, Stockholm (1998)
- Sundelin, Anders *Reportage, att få fakta att dansa* Leopard förlag, Falun (2008)
- Tomlinson, John, *Globalization and Culture* Polity Press, Cambridge (1999)
- Winther Jørgensen, Marianne & Phillips, Louise *Diskursanalys som teori och metod* Studentlitteratur, Lund (2000)

11.2 Otryckta källor

Dahnberg, Natalia, konstnär i konstnärskollektivet Haka. E-postkonversation, Uppsala 2010-05-06

Holmström, Helena, Senior Area Manager på Aller Förlag. E-postkonversation, Stockholm 2010-04-09 & 2010-06-01

11.3 WWW-källor

Den officiella hemsidan om Carl Larsson <http://www.clg.se/carl.aspx> Tillgänglig 2010-04-13

Hottowitz, Christina *"In i finrummet med er, säger arkitekten." En kvalitativ studie av förändringen av idealen i 1950-talets och 2000-talets beminredningstidningar.* Lunds universitet (2001)

<http://www.uppsatser.se> Tillgänglig 2010-03-15

Lagardère advertising <http://www.lagardere-advertising.com/Folder-Press/Press-Sheets/ELLE-DECORATION-France> Tillgänglig 2010-04-15

<http://www.lagardere-advertising.com/Folder-Press/Press-Sheets/ELLE-DECORATION>
2010-04-15

Lagardère <http://www.lagardere.com/group/history/1826-1864-308.html> Tillgänglig 2010-04-15

<http://www.lagardere.com/group/profile-600452.html> Tillgänglig 2010-04-15

Lexington inredningsvarumärke, <http://www.lexingtoncompany.com/v2/> Tillgänglig 2010-05-18

Nationalencyklopedin, Lotusblomma <http://www.ne.se/lang/lotusblomma> Tillgänglig 2010-05-07

Nationalencyklopedien, Sanskrit <http://ne.se/sok/sanskrit?type=NE> Tillgänglig 2010-04-09

Nationalencyklopedin, Populärpress <http://www.ne.se/lang/popul%C3%A4rpress> Tillgänglig
2010-04-09

Nationalencyklopedin, Hemma hos-reportage <http://ne.se/sve/hemmahosreportage> Tillgänglig
2010-04-13

Stiftelsen svensk Industridesign (SVID) <http://www.svid.se/For-studenter/Vad-design-ar/Designordlista/#Inredningsarkitektur> Tillgänglig 2010-04-21

Sveriges Radio <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=2794&artikel=3387843>

Tillgänglig 2010-05-05

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=866866>

Tillgängligt 2010-05-05

Tomlinson, John, University of Nottingham, Ningbo China (UNNC) Research Seminar Series 2006–2007, presented 24 November 2006

www.sociology.emory.edu/globalization/...thomlinson.html Tillgänglig 2010-04-20

Wikipedia, http://sv.wikipedia.org/wiki/Art_Nouveau Tillgänglig 2010-05-05

Wikipedia, http://en.wikipedia.org/wiki/Matryoshka_doll Tillgänglig 2010-05-05

12. Bilagor

Bilaga 1 *Lagardère faktaruta*

Bilaga 2 *Svenska hemma hos-reportaget & semiotik- och diskursanalys*

Bilaga 3 *Franska hemma hos-reportaget (både original och översatt till svenska) & semiotik- och diskursanalys*

Bilaga 4 *Amerikanska hemma hos-reportaget (både original och översatt) & semiotik- och diskursanalys*

Bilaga 5 *Indiska hemma hos-reportaget (både original och översatt) & semiotik- och diskursanalys*

Bilaga 6 *Ryska hemma hos-reportaget (både original och översatt) & semiotik- och diskursanalys*

Bilaga 2

Elle Interiör, Sverige

Bildanalysen tillsammans med textanalysen visar på en medveten ung kvinna med intresse för den egna och andra kulturer. I detta reportage är det en nödvändighet att kombinera text och bild för att få fram om det finns ett globalt kontra nationellt tänk i inredningen.

Semiotisk bildanalys

Syftet med bildreportaget tycks vara att visa på hur man möblerar ett hem med ovanligt högt i tak. Hur man kan utnyttja höjden likväl som bredden. Hemmet påvisar en privathet, dels med bilden på kvinnan som lever och bor där, dels med fokusering på små privata detaljer, så som exempelvis en handkräm på nattygsbordet. Vad som inte visas upp för offentligheten är badrummet, vilket kan bero på estetiska eller rent privata skäl.

s.88 Basen i lägenheten är väldigt enkel, helt i vitt. Det går av bildens detaljer att utläsa att det är en gammal byggnad som är totalrenoverad. Dåtida detaljer är sparade så som stuckaturerna i taket, höga golvlister och spröjsade fönster. Det är en gammal känsla men med en modern touch där de enskilda tecknen tillsammans skapar helheten i rummet. Det är det gamla i relation till det nya som konnoterar ett nytt hem med en gammal historia. Så som exempelvis det breda trägolvet i kombination med den moderna köksinredningen.

Till den vita basen syns en mängd färgglada accessoarer. Placerade i fönstret står 13 mönstrade prydnadsgubbar i olika färger tillsammans med två ljusstakar. Känslan som ges av rummet är att hon använder alla ytor maximalt för att framhäva sin egna personliga stil. På väggarna hänger två tavlor, där en ser ut att vara gammal konst, och en modern. I rummet finns en brun troligen gammal byrå. Köksbordet ser även det ut att vara gammalt med nya moderna stolar till. Hela rummet är fyllt av kontraster, svart och vitt, sobert och färgglatt, nytt och gammalt. På bordet syns en fruktskål med frukt, vilket konnoterar till att hon som bor där tycks vara medveten om ett hälsosamt leverne.

Bruksföremål, så som en brödrost visas tydligt. Konnotationen blir att hon genom sina möbler och föremål mer visar på välstånd istället för genom materialen i lägenheten. Av att endast se till inredningen så ges känslan av att hon är mycket designmedveten. Konnotationen utav denotationen är välstånd hos personen som bor där. Hon är själv med på bilden, barfota och med dator, vilket visar på att hon är aktiv men avslappnad i hemmet. Golvet är i ett ljust träslag, det känns rent men utan att vara sterilt. En kökshandduk hänger slängd över en av köksstolarna

för att visa på en faktisk användning av köket. På golvet står en papperspåse, meningen kan vara att det ska se ut som om påsen står där av en slump, vilket inte troligt då hemmet i övrigt ser välstädat och undanplockat ut. Bredvid bordet står en fåtölj klädd i ett välkänt svenskt textilmönster. Det känns privat då hon själv som nämnt är med på bilden, barfota. I och med att vissa detaljer, såsom handduken och påsen inte tycks vara på sina ordinarie platser så ger bilden en känsla av oväntat besök, som läsare får man träda in i hennes privata sfär. På manifest nivå är det detaljerna och möblemanget som påvisas medan det på latent nivå är rummets rymd och takhöjdens betydelse. Framställningen av hemmet konnoterar till en ljus plats med utrymme för stora sällskap trots att det endast är en person som visas på bilden.

s.89 I relation till varandra visar tecknen i bilden här på en färgmässigt fulländad komposition av udda ting som tillsammans skapar en helhet. Det enkla och stilrena konnoterar till ett tidstypiskt svenskt hem med anor från äldre tider. TV:n visas om än väldigt otydligt. TV-kontrollen syns liggandes på bordet. Den nästintill dolda TV:n syftar på en latent nivå på ett hem till för fritid och avkoppling. De fina detaljerna i köket står framme, så som frukt på bordet och oljor på diskbänken, vilket visar på att det är ett kök som används. En ljus soffa står placerad i rummet vari mönstrade kuddar ligger utplacerade, framför soffan står ett vitt litet soffbord. Bakom soffan syns en stor bokhylla, fylld med böcker, gamla inbundna blandat med pocketböcker. Konnotationen av alla dessa böcker visar på intellekt och mycket fritid. Statyer som ser ut att vara exklusiva blandas med billiga ting och personliga fotografier, en smygexklusivitet men fortfarande stilrent. Det ska vara de små sakerna som syns. Spisen syns tydligt i och med att den är av rostfritt stål i allt det vita. Indirekt så matchar allt, om än inte överdrivet synligt. Det kombinerade vardagsrummet och köket framställs som vitt, rent och praktiskt, där ytan tagits tillvara för att kunna utnyttja rummet till fullo.

s.90 Återigen så är den vita basen väldigt tydlig, det är föremålen som pratar. I relation till varandra så talar föremålen om ett intresse för andra kulturer än den egna, vilket blir extra tydligt av de tre inramade fotografierna på väggen, där det troligen ska framkomma att hon antingen varit ute och rest eller har ett uttalat intresse för andra länder. Detta symboliseras även med den asiatiska statyn i sovrummet. Åter igen kontraster då denna är placerad på en typiskt svenskdesignad byrå med dess rena linjer och IKEA-liknande design. Den blåa färgfläckiga stegen kan på en latent nivå kopplas till att hon har målat lägenheten själv, då det är samma färger på stegen som i hemmet. Det är hon som skapat hemmet, utan att gå efter en tydlig mall, men hon har fortfarande influerats av design. En skulptur och en sittpuff står ”slarvigt” utplacerade.

Här framställs tydligt hemmets takhöjd tack vare att fotografiet är tagit ovanifrån för att betraktaren ska känna av den tydliga nivåskillnaden.

s.91 Sängen i relation till sängbordet och bokhyllan förmedlar betydelsen av en lugn plats, till för avkoppling. Tavlan som hänger på väggen ser ut att vara gammal. Känslan som ges av grunden i rummet är design, modernt och stilrent. Gammal, gustaviansk stol i mörkt trä som tydlig kontrast till allt det vita. Gammalt typiskt svenskt vitmålat lanneskåp som med dess design påvisar den svenska kulturen, står praktiskt placerat intill sängen. Asiatisk staty på det vita enkla nattygsbordet. Åter igen det personliga i och med att man låtit handkrämen ligga framme. Böcker igen, pryddigt placerade på hyllan vid sängen. Sängen har en vit bas med ljusa pasteller. De två lamporna i rummet är vita. Åter igen fokus på detaljerna som tillsammans gör helheten. Inga klädesplagg visas. Inte heller några tekniska produkter såsom klockradio eller TV. På en manifest nivå påvisar denna bild ett sovrum, på en latent nivå går det att urskilja att det endast är en persons sovrum, då endast ett nattygsbord syns vid ena sidan av sängen. Bilden representerar ett rent och lugnt rum, där närbilden på lakanen visar den boendes sinne för detaljer, då sängöverkastets broderier diskret färgmatchas med prydnadskuddarna.

Diskursiv textanalys

Textens vokabulär, semantik och grammatik samt nyckelord

Texten bär fram en känsla av att Sofia trivs i sitt hem. Detta implicerar trivsel i hela reportaget. En form av förutbestämd lycka i att få utforma och visa upp sitt hem. Säkerheten och tryggheten kan härmed kopplas till att hon kan tänkas vilja framstå som lyckad. Texten är kortfattad med fokus på Sofia som bor i hemmet och hennes bostadshistoria. Inga romantiserade beskrivningar förekommer. Ett fåtal citat från Sofia ger texten en personlig prägel men utan bli en dialog mellan textförfattare och intervjuobjekt.

”Arvegods”, ”kontraster”, ”ljus”, ”gammalt” och ”uppskattning” är alla nyckelord i texten som visar på den underliggande meningen med reportaget. Ljus symboliserar öppenhet och frid. Här får de gamla tingen nytt liv, istället för mentaliteten slit och släng så renoverar och bevarar hon. Arvegods syftar till att det anses fint att hemmet ska andas historia och inge en berättelse. Kontraster för att visa på en personlighet och sätta en egen prägel. Uppskattning ter sig genom både uppskattning för det vackra, historia och upplevelser. Indirekt så uppskattar hon hennes familjs historia som hon stolt visar upp med ärvt möblemang i lägenheten. Dock så går stilrenhet

och medvetenhet före historien, då Sofia säger att de ärvda föremålen inte alls passade in i hennes förra lägenhet, men att de här smälter in i omgivningen.

Ideologi

Ur texten är det svårt att utläsa någon specifik ideologi. Texten kretsar kring Stockholm och inte samhället i stort. Det som uttrycks i texten är att det är fint att värna om det gamla, då lägenheten ligger i en gammal skola och därmed bär på en historia.

Deltagarnas kategorisering i texten och studie av maktförhållanden

Hemmet som beskrivs tillhör en ung kvinna som heter Sofia Lindholm. I texten framkommer det att hon tidigare bott i stadsdelen Östermalm ”i evigheter” för att nu ha flyttat till Södermalm. Detta försvårar uppgiften att tolka hur gammal hon är utan att se till bilderna. Hon porträtteras som en framgångsrik trendig reklamare. Det som inte sägs i texten, men som kan läsas mellan raderna, är att hon är en väldigt karriärinriktad person som arbetat sig upp på kort tid inom reklam. Jobbet lyfts här fram som en faktor till varför hon indirekt flyttat till den nya stadsdelen. Sofia verkar vara en person som räknas till dem som tar del av Stockholms kulturliv då det i texten nämns ett flertal välkända svenska artister som Sofia har kontakt med via sitt arbete. Man får en bild av en självsäker och oberoende kvinna som vill att hennes hem ska symbolisera henne själv och ingen annan, genom bland annat saker och möbler ”hon älskat sedan hon var liten”. Det förekommer ingen information om hennes civilstånd utan man pratar endast om henne, och hon nämns mest med förnamn. Detta tolkar vi som att man ska få ett mer ledigt och avslappnat förhållande till personen ifråga. Sofia lägger mycket vikt vid sakerna och möblernas historia och bakgrund, vilket vi tolkar som att hon står nära sin familj. Detta framkommer indirekt i texten med hennes kärlek till historia och till ärvda saker. En annan viktig faktor som framkommer indirekt i texten är att hennes vänner är en viktig faktor för henne. Några mer direkta detaljer om Sofias privatliv och hennes familj framkommer inte, annat än att man i texten antar att hon är född i Stockholm då hon som ovan nämnt bott en längre tid i stadsdelen Östermalm. De maktförhållanden som kan utläsas ur texten blir det som nämns om Sofias arbetsliv, där hon arbetar som marknadsansvarig, vilket indikerar att hon troligen har en viss makt på sitt arbete.

Textens producering och mottagande – betydelse av förförståelse av diskursen

Läsarens förförståelse är i detta reportage otroligt relevant då man behöver veta var reportaget utspelar sig. Det enda som nämns är två olika stadsdelar, inte att dessa ligger i Stockholm. I texten nämns ett stort antal designermärken och underhållare, kända framförallt i Sverige. Detta

syftar till att läsarna bör, indirekt, ha samma typ av intressen. Textförfattaren och tidningen som sådan verkar ha gjort en tydlig målgruppsanalys, då de riktar sig till de som har stort intresse för design och inredning. Tonen i texten ligger på att visa på det personliga med hemmet - lätt beskrivande och berättande, såsom en livsberättelse dock utan psykologiskt djup. Känslan av reportaget skapar en illusion om det som är fint och modernt just nu, det man ska vilja ha. Tidningen framställer texten och valet av hem som något att se upp till och att tidningen själv ska fungera lite som en bibel med designbudord. Diskursen känns lätt igen på den korta personbeskrivningen och fokuseringen på hemmets detaljer.

Privat och offentligt

Det som sägs är rent konkret fakta såsom kvadratmeter, arkitektbyrån bakom lägenheten och vilken stadsdel den ligger i. Det framkommer inte hur länge hon bott i lägenheten, dock står det att den tidigare skollokalen förvandlades 2007 men när hon faktiskt flyttade in framkommer inte. Inte heller nämns något om hur hela huset ser ut, så som hur många lägenheter som rymts i byggnaden, om det finns någon gemensam uteplats eller om det är bostadsrätter eller hyresrätter. Vad som nämns är att Sofia inte själv gjort någon större renovering förutom att vitbetsa och lacka golven. Det framkommer att huset bär på en historia, då det från början var en gammal skola som sedan förvandlats till moderna lägenheter. Sofias ålder framkommer inte, vilket kan bero på privata sja, inte heller finns någon text som syftar till civilstånd. Läsaren bjuds på en kort porträttering med inblick i hennes privata sfär, men utan att få tillträde till mer än ett fåtal detaljbeskrivningar.

Globalt, nationellt och kulturellt

Som vi tidigare nämnt så kännetecknas den svenska inredningskulturen av form och funktion. De färger som vi nämnt som typiskt svenska såsom pärlegrått och falurött har idag ersatts med vit färg och svart betsa på nya och gamla möbler. Sofia som bor i hemmet nämner själv att hon utgått från en vit bas för att sedan lägga till personliga ting och föremål. I detta svenska hem anser vi att man stoltserar med föremål från andra kulturer för att visa på en kulturell medvetenhet och kunskap. Vad som anses som exklusivt och som man gärna visar upp tycks vara de enskilda tingen, att känslan ligger i detaljerna. Det anses som fint att bo i en gammal byggnad som bär på en historia. Arvegods säger något om personen och ett hem där alla ting är nya anses som opersonligt. Det ska framkomma att någon lever i hemmet, att det är en aktiv plats.

Bilaga 3

Översättning av Matilda Andersson

Elle Decoration, Frankrike

Liten yta med känsla av rymd

s.158 (ingress) En bit längs med Seine, i hjärtat av det sjunde arrondissementet i Paris har stylisten Gilles Neveu inrett sin uteplats med känsla av en hotellsvit. En installation som nyttjar varje kvadrat, full av idéer som verkligen nyttjar ytan, uppfinningsrikt och elegant!

s.162 Bostaden är en gammal kasern som på 1700-talet tillhörde Solkungens musketörer. Byggnaden har bibehållit den ursprungliga golvparketten och sin stomme, men inredningen har successivt ändrat inriktning från det gamla till det moderna. När Gilles Neveu förvärvade lägenheten som är på 70kvm, liknade platsen inte alls den bild han hade av sin kommande bostad och inte heller så som den skulle komma att se ut. Han insåg att han skulle behöva en stor dos optimism och en stor dos av självövertalning gällande renovering och valmöjligheter för att få till en vändning av inredningen och bostaden.

Renässansen förverkligades genom den ytterst noggranna direktiven från den perfektionistiske stylisten: ”Här ville jag uppfinna en plats för liv med samma känsla som en stor hotellsvit erbjuder men med en kluven hjärtlighet, och med en förtroendefull känsla. Hela sommaren är drömmen förverkligad i nobla material med små detaljer och en maximerad funktionalism!” Platsen som skapades blev en enorm L-formad terrass som sträcker sig längs med hela lägenheten, och på så vis lyckades han utvidga ytan och känslan av matrummet. ”Min önskan var en tydlig förlängning mellan interiören och exteriören, att fortsätta med de vackra öppningarna för att få tillträde till hela delen av terrassen och för att maximalt kunna ta tillvara på ljuset.”

För resten av lägenheten har han anlitat utmärkta hantverkare för lyckas återställa de vackra dåtida spåren. Bjälkarna, parketten, stenväggarna. Om sommaren är pimpstenen rengjord för att återupptäcka det vackra gamla. Den funktionella inredningen är väl genomtänkt. Såsom i biblioteket där det är möjligt att öppna upp ytan till sällskapsrummet eller stänga med skiljeväggar, badrummet som gömmer sig bakom de vackra fönsterluckorna och de uppfinningsrika förvaringsutrymmena som är dolda i väggarna.

Som konstnärlig ledare för huset Ovale, brudklänningsstylist för de stora inom societetsvärlden men också som kostymör på de stora teatrarna så nuddar inte Gilles Neveu jorden många gånger per vecka så det är här, långt borta från liv och rörelse, som han återfinner den välgörande stillheten.

Bilaga 3

Elle Decoration, Frankrike

Text i kombination med bild visar på många globala influenser blandat med det nationella. En tolkning av den boendes yrke och livsstil bidrar till att det tydligt går att urskilja ett stort resintresse i hemmets inredning.

Semiotisk bildanalys

s.158-159 Första sidan av detta reportage visar en terrass i mörkt trä som är möblerad med en soffgrupp bestående av en tresitssoffa och vad vi uppfattar som varandes en schäslong och en mindre sittpuff, alla med rotting som bas och linne som tyg. Möblerna har en djup sittyta som vi anser konnoterar avslappning. Möblernas relation till varandra visar på en möblering till för umgänge. Mellan soffgruppen står ett lågt bord i mörk rotting där en bunt tidningar finns placerade, då med Elle Decoration högst upp i högen, varav en uppslagen. Dessa tidningar visar på en latent nivå ett intresse för stil och inredning som den boende i hemmet har. På bordet står även två glas vatten med något som kan uppfattas som någon ört, och en skål med kex av något slag. Känslan av att någon bara lämnat platsen för att fotot ska tas är påtaglig. Detta kan dock vara iscensatt för att skapa en sådan känsla hos läsaren, att vi bjudits in som gäster till detta hem. Framställningen av hemmet visar här på en lugn plats.

Omringande terrassen finns en tät grön växtlighet av olika slag. Det, tillsammans med möblemanget, injicerar en känsla av en oas – vilket visar på att detta hem är en plats för avkoppling, kanske till och med ett sommarhus eller liknande. Den lummiga växtligheten skymmer och skyddar hemmets terrass mot insyn. Geografiskt sett förs tankarna till att hemmet finns i ett land med Medelhavsklimat då denna form av lummighet sällan förekommer i kallare breddgrader. Via dessa tecken blir konnotationen en felaktig kultur, jämfört med verkligheten. Huset som sådant visar ett spröjsat fönster och pardörrar som leder ut på terrassen. Husets fasad är av ljust trä troligen ek eller dylikt, och terrassen har ett tak av något som kan vara vass. Materialvalet understryker uppfattningen om hemmets geografiska placering och den konnoterande känslan av att detta är ett hem tillhörande en person i mån av avslappning och som reser mycket.

s.160 Första rummet som visas inifrån hemmet visar på en latent nivå ett vardagsrum i och med möblemanget. Färgen på väggarna är vit och den vita soffgruppen, bestående av en tvåsitssoffa och en fåtölj, är i vad som på strukturen ser ut som obehandlat färgat linne. Soffbordet och den

långa bänken under fönstret är i svart hårt material av obestämd sort. Soffbordet är fyllt av inredningsböcker, en kruka med fem stora vita orkidéer och en skål med ofärgade glasbollar i olika storlekar. Detta konnoterar till att den boende i hemmet är intresserad av inredning och design. Detta understryks av de olika ramarna med blyertsteckningar och fotografier samt den cirkelformade guldplattan ovanför den öppna spisen. Rummet konnoterar till materialmedvetenhet och stilkänsla. Det förekommer inga spår av barn eller familj i varken inredningen eller fotografierna, vilket vi anser konnoterar till att den boende antingen bor där ensam eller har en respektive och att de båda är i medelåldern eller äldre. Hemmet representerar här en design- och konstmedveten inredning då framställningen av hemmet tyder på att det är de exklusiva tingen som på en manifest nivå visas upp.

s.162 Sovrummet med den nonchalant bäddade sängen konnoterar till att någon faktiskt bor där, för att framställa rummet som mindre sterilt. Däremot kunde detta sovrums likväl vara ett sovrums hemma hos någon designmedveten person såsom på ett lyxigt hotell. De tre målningarna av tre olika personer, inramade i svarta ramar, kan likväl vara släktingar såsom generella konstverk. Sammansättningen av dessa tecken tillsammans med sängen visar dock på en privathet i bilden, vare sig om tavlorna är konstverk eller privata målningar så är de originella. Den svartbruna inredningen tas också upp här med en svart sänggavel och ett tillgränsande mörkbrunt badrum. Den frostade glasdörren som avgränsar sovrums från badrummet visar på en viss öppenhet. Badrummet har ett fönster, utan glas, av smala mörka spaljéer i trä som vetter in mot vad som framstår vara köket. Ett vattenglas på nattduksbordet är det enda som konnoterar till att någon faktiskt bor där. Hur bilden visar de olika rummens relation till varandra framställer hemmet som väl genomtänkt då detaljer går igen från rum till rum.

s.163 Bilden visar en annan vinkel av sovrums. Känslan i rummet andas en asiatisk touch med de mörka spaljéerna i trä som möter de två svarta sittpuffarna i skinnliknande material och de olika tavlorna på väggen. Detta konnoterar till att den boende är berest och har ett intresse för andra kulturer. De obehandlade takbjälkarna är det enda i hemmet som visar på att huset är gammalt och har en historia. Det vi tolkar som det betydande i bilden är dels takbjälkarna som visar på hemmets historik, dels de mörka spaljéerna som färgmässigt går igen i de mörka sittpuffarna, vilket konnoterar till ett helhetstänk.

s.164 Köket är av en ljusare ton av vad som ser ut som ekluckor, sand- och beigefärgade väggar och vita skinnstolar. Rummets inredning har rena raka linjer som inger ett städat och modernt

intryck. Kökets design är inte speciellt typisk för något land utan mer som en form av världsdesign med modern touch. Golvet i sten är det som ser ut att vara bevarat från tidigare ägare eller ditsatt med mål att se rustikt ut. Stengolvet hade varit opraktiskt i ett hem från kallare breddgrader, vilket vi tolkar som att hemmet då är placerat i ett Medelhavsland med varmare klimat, där man inte är i samma behov av att behålla värmen i hemmet. Mathörnan påminner om ett café med de enkla fyrkantiga träborden med stälben, en sittbänk i trä och fyra stolar i vitt skinn. Här visar dessa tecken på en kultur med cafétänk, att sociala utrymmen är av vikt i hemmet. Detta konnoterar till att köket i sin helhet är en social plats där många ska få plats för mat och möten. På bilden har man låtit två djupa tallrikar stå framme, som att visa på att någon nyligen ätit här, ett sätt att via tecknen i bilden påvisa att köket är till för användning. Detta konnoterar, som tidigare nämnt, att hemmets uppvisande ska kännas som en inbjudan till en privatperson som dennes gäst. Man blir indirekt integrerad i dennes vardag. Detta inger indirekt en avslappnad känsla i det annars strikta köket, och hemmet som sådant.

s.165 Bilden visar en annan vinkel av köket med fokus på köksutrustningen i rostfritt stål. Detta konnoterar till renlighet och stilrenlighet. Köksutrustningen framställer hemmet som en aktiv plats. Köket inger här inte bara en plats för mat, utan också för underhållning och tidsfördriv. Det finns inga gardiner i detta rum, något som även gäller för resten av de uppvisade rummen. Det avspeglar en modern kultur där man via utsikten vill ta del av det som sker utanför, istället för att gömma sig i hemmets tysta vrå. Detta inger på en latent nivå en mer öppen och ljus känsla. Hemmet upplevs som större än vad det i verkligheten faktiskt är. Vad som kan tolkas som manlig design, med raka linjer och råa material förekommer i stor skala.

Diskursiv textanalys

Textens vokabulär, semantik och grammatik samt nyckelord

Texten är skriven med en romantiserande ton. Istället för raka uppställningar och korta beskrivningar så är texten mer berättande med betoning på den dåtida själen i hemmet. Textens nyckelord syftar alla till att detta ska vara en plats där lugn och avkoppling ska råda. Beskrivningar som ”kluven hjärtlighet” och ”nobra material” för tankarna till dåtiden och en mer prosaaktig beskrivning. Även ord som ”optimism” och ”självövertalning” beskriver både husets ägare men även tanken bakom inredningen. Mellan raderna utläser man elegans och det vackra i livet. Som läsare bjuds man in till att delta i en drömsk värld, fylld av vackra växter och mjuka material. Rubriken och hela texten syftar till att beskriva den uteplats som förlänger interiören ut i exteriören.

Ideologi

Den ideologi som förmedlas är det goda livet. Tanken om ett avslappnat och gott leverne i det gröna men även med en närhet till händelsernas centrum. I hela texten finns ett lugn som mellan raderna kan tolkas som en välvillig inställning till livet.

Deltagarnas kategorisering i texten och studie av maktförhållanden

I ingressen till reportaget framkommer det att hemmet som visas upp ligger i det sjunde arrondissementet i Paris. Personen som bor där är stylisten Gilles Neveu, vilket inger en känsla av stilmedvetenhet och modeintresse. Det är också hans yrkesroll som är av stor vikt i reportaget. Längre fram i texten framkommer det att han är konstnärlig ledare för huset Ovale, vilket kräver en förförståelse för att veta vad det är. Han beskrivs vara brudklänningsstylist för societetsvärlden och kostymör på de stora teatrarna. Vilka dessa är framkommer inte, vilket för tankarna till teatrar över hela världen, inte bara i hans hemland Frankrike. Det förekommer ingen information om Gilles civilstatus eller hur gammal han är. Han symboliseras indirekt genom hans inredning och hans egna citat om hans tankar kring hans inredning. Därigenom får man en bild hur han är som person, utan att det sägs: stilmedveten, äldre och mån om miljöombyte för att få lugn på grund av hans arbete som kräver åtskiljiga resor. Han benämns som ”den perfektionistiske stylisten” vilket färgar uppfattningen av Gilles och hans hem som något att se upp till. Hans syn på att ta tillvara ljuset påminner om det svenska med ljusa väggar och längtan till de ljusa årstiderna. Bostaden symboliserar ett livsverk och hårt arbete med orden ”självövertalning”, ”valmöjligheter” och ”optimism”. Dessa ord konnoterar till driv, slit och en långvarig inredningsprocess vilket i sin tur konnoterar till att han har det bra ekonomiskt ställt, tid och möjlighet. Detta understryks av exemplet gällande hur han länge letat efter rätt stentyp till köksgolvet, i hopp om att skapa en enhetlighet med de sedan tidigare iordninggjorda rummen.

Textens producering och mottagande – betydelse av förförståelse av diskursen

Språkvalet är förskönande av Paris och det egna hantverket och uppbyggnaden av Gilles Neveus egna hem. Mellan raderna utläser vi att tidningen ser upp till personer inom mode- och designvärlden, vilket sedan appliceras på texten och tas in av läsarna. Det krävs en förförståelse om de olika designer- och möbeltillverkarna för att förstå vilken typ av hem detta är. Vid kunskap om de olika märkena och produkterna inges läsaren en förståelse i varför vissa saker lyfts fram i reportaget och vissa inte. Exempel på detta är om en produkt är dyr inger det en större vikt än om produkten skulle vara billigare. Diskursen för hemma hos-reportage känns igen på

blandningen av personbeskrivningen och beskrivningen av interiören, genom att porträttera den boende så drivs texten framåt inom historiken av inredningsprocessen.

Privat och offentligt

Vad som nämns i texten är att lägenheten är på 70kvm och ligger i ett hus från 1700-talet. Det står dock inte hur länge Gilles bott där. Det går att utläsa att bostaden ligger i Paris, längs med floden Seine i det sjuttonde arrondissementet. Var i huset, så som våning och väderstreck, lägenheten är placerad framkommer dock inte. Inte heller hur många andra lägenheter som ryms här. Man skriver inte om några tekniska produkter så som TV, eller musikanläggning, ändå framkallas känslan av att detta är ett hem för fritid. Antingen så är det så att personen ifråga inte tittar på TV eller så anses det som för estetiskt fult för att beskriva, kanske skulle det kunna tolkas som störande moment i den harmoniska inredningen.

Texten är privat med vissa inslag av offentlighet. Personbeskrivningen syftar främst till hans yrke och mindre på hans fritid, mer än att han njuter av lugn och avkoppling. Beskrivningen av hemmet grundar sig mycket på materialval mer än på personliga detaljer.

Globalt och kulturellt

Terrassens inredning andas bondromantik med beskrivningen av de naturfärgade möblerna och den lummiga omringande trädgården medan hemmets insida har influenser av både franska kaféer med dess renlighet och enkelhet samt med en asiatisk touch som påvisas genom avbrytande detaljer. Redan i första stycket av brödtexten så förklarar man att Gilles hem en gång varit en gammal kasern som på 1700-talet till hörde den franske Solkungens musketörer. I texten kopplar man sedan tillbaka till det gamla vilket är genomgående för hela reportaget. Att huset bär på en historia tycks vara av största relevans. Fransmän är stolta över sin långa historia och sina vackra byggnader, här anses det som är gammalt som fint. Gilles har valt att blanda det gamla med det nya. Han har varit ytterst noggrann med att bevara husets stomme. Den franska rustika designen, Art Nouveau är dock inte särskilt framträdande, mer än att huset i sig är rustikt. Detta hem visar på en tydligt blandning av nationellt och globalt.

Bilaga 4

Översättning av Matilda Andersson

Elle Decor USA

House Call

s.139 Ingress Hon spelar en ambitiös kirurg på TV, men hemma lever Ellen Pompeo ett tillbakalutat familjeliv i en renoverad spansk villa i Hollywood Hills.

s.141 Haute Couture var vad som förde samman Ellen Pompeo och inredningsarkitekten Martyn Lawrence-Bullard. År 2006 var Pompeo, som spelar Dr. Meredith Grey i *Grey's Anatomy* i Paris under modeveckorna för att gå på de stora modevisningarna, där var även Laurence-Baullard som sällskap till sin sedan många år klient och vän, Cher. Medan han väntade på att sångerskan skulle anlända till Christian Dior-showen, så fastnade den Los Angeles-baserade inredaren i en konversation med Pompeo och hennes make, musikproducenten Chris Ivery. Det var en front-row matchning som gjord i himlen.

Tidpunkten för deras möte var som av en förutspådd slump, då Pompeo nyligen hade köpt en klassisk 1920-tals Spanieninspirerad villa i Hollywood Hills, var, enligt lokal kännedom, Ronald Reagan en gång i tiden bott. Och av en ren tillfällighet ligger den just runt hörnet från Lawrence-Bullard's eget hem. På det stora hela så var husets stomme felfritt, men mer än lite fantasi behövdes för att se dess potential. ”Stället var som ett museum” berättar skådespelerskan. ”Inget hade adderats eller blivit uppdaterat sen det byggdes, med undantag för några heltäckningsmattor från 60- eller 70talet. Det var som en rå bit av sten som jag kunde karva i”. Vad mer, den kompakta igenväxta trädgården av fallfärdiga cypressträd dolde helt och hållet den svepande utsikten av den ikoniska Hollywoodskylten och Griffith Observatory.

Hur som helst innan renoveringen, ledd av Lawrence-Bullard kunde börja, behövde Pompeo rensa ut en livstid av efterlämnad egendom från tidigare ägare, inkluderat möbler och familjefotografier. Mestadels av de personliga föremålen donerades till Out of the Closet, en Kalifornisk kedja som drivs av AIDS Healthcare Foundation. ”Jag kände att det var en skyldighet mot de människor som levt här innan, att hitta ett hem för deras saker.” säger hon. ”Det tog månader att fixa allt, men processen fick mig att känna mig besläktad med huset och dess historia. Jag kunde inte vänta på att få bringa in liv till det igen”. För nostalgin och kontinuitetens skull så sparade Pompeo två armstolar och ett konsolbord med tassar.

Det tvååriga återupplivandet började med att byta ut den antika elektriciteten och de mekaniska systemen – mindre sextigt än att dekorera, men heller inte helt utan artisteri. ”Originalarkitekturen

var av perfektion” säger Lawrence-Bullard. ”Vi ville inte mixtra med det bara för att modernisera det. Det krävs en händig hand för att installera avancerad ljussättning och göra den osynlig”. Gällande den faktiska inredningen, Pompeos referenspunkter faller längs med Medelhavets kuster. Hon har en uttalad hänvisning till Marocko, Spanien, Toscana och den södra delen av Frankrike – inte endast gällande deras designtraditioner utan även för deras livsstilar som hyllar den vardagliga underhållningen, hjärtligt tillagad mat, och solkyssta harmoni. ”Ellen är en väldigt lätt och avslappnad person som vill att hennes hem ska vara lätt och avslappnat det med” säger Lawrence-Bullard. ”Det finns inget av den där diviga stjärnstatusgalenskapen”. Under ett av deras första möten, när han lade fram samma bild av ett franskt lanthus som hon hade klippt ut för årtal sedan och sparat som inspiration, förstod Pompeo direkt att hon hade hittat en sympatisk samarbetspartner. Stämningen sattes från start med deras installation av återvunna provensaliska tyger från Exquisite Surfaces. ”Jag har alltid velat ha hexagonalt terrakotta golv, så vi importerade 11pallar av antik gatsten” säger hon.

”Partiet vägde runt två ton. Om du börjar med en vacker bas så kan du därifrån arbeta dig uppåt”. Mycket av möbleringen kom hon över under sina resor – noterat, en bredd av inredningen kommer från Caravane Chambre 19, en mycket älskad butik i Paris. Till dessa adderade hon marockanska och indisk-inspirerade delar från Lawrence-Bullards signature home-kollektion. I vardagsrummet – med en takhöjd på 7,5 meter – omfattar mixen ett franskt industribord från 1800-talet, en afghansk ullmatta från 30-talet, en 1700-tals italiensk inlagd trästol, ett kinesiskt målarbord, och två vintage sidbord av Osvaldo Borsani. Samma opretentiösa känsla genomsyrar matrummet, med dess bänkar och oslipade 1800-tals bord från Guatemala, den marockanska spegeln, och lanternor i tenn. Köket, som domineras av ett stort svart-vitt fotografi av Sebastiao Salgado som visar på en indisk tågstation, är på samma gång byggt för användning och utan tjafs ”jag är mer av en minimalist än vad Martyn är” påpekar Pompeo. ”Vi har en bra balans, jag sätter in för lite, han adderar just tillräckligt”.

Den slutgiltiga fasen i projektet involverade att sammanföra interiören med exteriören med en pelargång. Den tillåter paret att kapitalisera det strålande kaliforniska klimatet och överblicka den frodiga, terrassformiga trädgården – designad av Pompeo själv – som leder ner till poolen. Som Pompeo uttrycker det, ”det här huset är perfekt för vår familj”, vilken nu inkluderar parets första barn, Stella Luna. ”Allt handlar om att simma, äta och umgås med vänner. Martyn skämtar om att vi lever som collegeungdomar – folk kommer och går hela tiden. Vad kan jag säga? Det är en lycklig plats”.

Bilaga 4

Elle Decor, USA

Text i kombination med bild visar på den kända skådespelerskan Ellen Pompeos hem. Fokus ligger mycket på att beskriva skådespelerskan men likväl på att beskriva inredningsarkitekten bakom hemmet. Hemmet andas globala influenser och ett stort intresse för andra kulturer.

Semiotisk bildanalys

s.138 Första bilden i reportaget visar vad som kan tolkas som ett vardagsrum med en soffa och två soffbord i låg modell. Rummet visar på prakt med dess höga takhöjd och valvfönster. Fönsterrutorna är inramade av stål, vilket antyder på Art Deco-stil. I fönstret som är inramat av vita gardiner står en lampa med rund fot och vit skärm som ser exklusiv ut. De mörka träbjälkarna i taket är framtagna och avslutas med guldstickaturer. I ena hörnet står ett högt träd med smala stammar och kraftig krona. På andra sidan rummet står ett litet elegant soffbord i stål med böjda ben där ett mindre träd är placerat ovanpå. Den vita soffan är fylld med blåvit-randiga kuddar av olika slag, vilket för tankarna till det marina South Hamptonmodet. Lutandes mot ena väggen står en stor tavla med svart ram och motivet visar på två giraffer. Detta visar indirekt på att de/den boende har ett intresse för andra kulturer och dess inredning. Soffborden är av tenn och på dem ligger buntar av coffetablebooks med ryggen vända mot betraktaren. Av titlarna går att utläsa ett intresse design och mode. På en av bokhygorna står det en ljusgul orkidé. Längst fram i bild syns ett guldfärgat mindre avlastningsbord varpå det står en vit skål. Bredvid bordet syns en stol i vad vi tror är bambu. Rummet är framställt som praktfullt och stort. Rummet konnoterar till möten och presentation. Dess inredning blir här en blandning av olika trender, såsom det marina, mexikanska och det marockanska. Man får en känsla av att de/den boende antingen är intresserade av inredning eller att det är en professionell inredare som står bakom hemmets inredning.

s.139 På reportagets andra bild visas en centrerad bild på familjen som bor i hemmet. De utstrålar glädje och familjevärme med deras position i en utesoffa som vetter mot den gröna vackra utsikten. De är tillbakalutade och ser allmänt avslappnade ut. Miljön visar på en latent nivå på en uteterrass med det stenlagda golvet och vyn. Huvudtecknet i bilden är spädbarnet som mamman lyfter upp och som båda föräldrarna glädjes över och tittar på. Paret är tätt lutade mot varandra med barnet i centrum och med en pudel bredvid sig i soffan. Detta konnoterar till den lyckliga familjen som glädjes över deras egen lycka. Paret ser ut att vara i medelåldern och är en man och en kvinna. Det är kvinnan som håller i barnet medan mannen betraktar. Det konnoterar till att

kvinnan lägger mest vikt till föräldrarollen. Framför dem står ett lägre bord i marockansk stil med en marockansk tekanna och tre teglas. Bredvid dessa står en blomvas i glas med färska blommor.

s.140 Här visas samma rum som den första bilden, vardagsrummet, men från motsatt vinkel. Här ligger kamerans fokus på den vita trappan med smidesräcke som är av marockanskt eller spanskt stuk. Trappans utformning konnoterar till romantik och elegans som förstärks av de välvda öppningarna som vetter mot vardagsrummet. Valven hålls upp av pelare som ser ut att vara av en beige form av sten och som kopplar tankarna till antikens Grekland. Trappan är svängd och delad så man kan gå upp och ner från två olika håll. Nedanför trappen står ett avlastningsbord med asiatisk influens. Latent påvisar trappan att huset består av mer än ett plan. På bordet står två svartvita tavlor, en med motiv av en man med vad som kan tolkas som afrikanskt ursprung och en av någon form av grotta med ljusinsläpp. Framför dessa står ett litet fat med färska citroner, placerat ovanpå en bok. På vänster sida om citronerna står en form av skulptur som konnoterar till den kvinnliga kroppen. På andra sidan av bordet står en vas med lila snittblommor. De färska citronerna och blommorna konnoterar till naturen och fräschör. Bilden visar även ingången till ett angränsande rum som täcks av en vikvägg i mörkt trä och i taket ovanför syns en marockansk lampa i metall och glas.

s.141 Bilden manifesterar husets fasad som är av slätputsad sten i naturfärg och ramas in av två rundklippta gröna buskar. I trädgården kan man skymta en form av palm samt en typ av barrväxt. Trädgårdens välskötthet och typ för tankarna till en välskött park. Det framkommer i bilden att huset är situerat på en höjd då man ser hustak och trädtoppar längre ner. Huset andas rustik med dess färg och terrakottafärgade taktegel som påminner om en fransk lantlig stil.

s.142 Den högra bilden manifesterar kvinnan i hemmet i rörelse med två små pudlar som vi kopplar som hennes egna. Hon är ledigt klädd i tvättade jeans och en löst sittande ljusblå skjorta med håret uppsatt och ett leende på läpparna. Det ser ut som om hon precis kommit ner från den stentrappa som hon står framför baserat på hennes kroppsställning. Trappan ser ut att leda från huset ner till trädgården och går i samma färgsättning som huset, naturfärgat. Framför kvinnan och trappan skymtar något vi uppfattar som en pool. På sidan om trappan växer citronträd och buskar i olika formationer.

s.143 Bild 1. Bildens huvudtecken är ett stort rustikt matsalsbord i trä med träbänkar vid långsidorna. Ovanför i taket hänger tre lampor som påminner om bikupor till formen. Detta

konnoterar till socialt umgänge och en familjär atmosfär. På bordet står skålar och fat fyllda med färsk frukt och grönsaker uppdelat i sort och färg. Dessa tecken skapar tillsammans en känsla av att rummet är till för stora umgängen. Bredvid fruktskålarna står en vas med en kvist av vad som ser ut att vara från ett olivträd. Rummet är ljust med vita väggar och ett vitt spröjsat fönster skymtar i bakgrunden. Längst med ena kortsidan av rummet står en gigantisk nyckelhålsformad spegel av orientalisk stil. Längst med långsidan står en avlång smal tavla lutat med motivet olika amerikanska gatadresser.

s.143 Bild 2. På en manifest nivå visas två vita fåtöljer av rundare modell med varsin blåvit-randig kudde och i en av fåtöjlerna finns en starkt rosa pläd hängd över ena armstödet. Mellan dessa finns ett lågt bord som ser ut som en stubbe. På bordet står en orkidé i samma färg som pläden på ena fåtöljen. På väggen bakom finns något som kan vara en dörr i mönstrat trä men som också kan vara en dekoration i mörkt trä. Bredvid den sitter två väggsatta lampor formade likt ljus med ljusstakar. På en latent nivå visar detta en avskild plats till för samtal och avkoppling.

s.143 Bild 3. Nedre bilden till höger visar huset från trädgården sett. Husets placering och framställning konnoterar till en kungatron med symmetriska buskar och bred trappa som leder upp till det. Det stora fönstret i mitten av huset är bildens huvudtecken. Ena sidan av huset visar en uteplats där man istället för dörrar har använt sig av vita draperier. Det konnoterar till avslappning och lyx. På motsatt sida syns en balkong med balkongräcke i smide och matchande balkongdörrar. Huset ger ett magnifikt och ståtligt intryck då det tronar på en höjd. Bilden konnoterar till de svunna tidernas slott såsom Versailles utanför Paris.

s.143 Bild 4. I den övre bilden till vänster syns en annan del av trädgården som ramas in av höga barrträd, vilket på en latent nivå visar på insynsskydd och avskärmning. Framför poolen, med skimrande blått vatten, står en orientaliskt inspirerad soffa fylld med kuddar i olika tyger och mönster. Gräsmattans perfektion konnoterar till en välkött golfbana.

s.144 Bild 1. Övre höger bild är en detaljbild på ett svartlackerat sirligt avlastningsbord. Under bordet står en svart-vit-röd fotpall i tyg. På bordet står diverse föremål som en antiktinspirerad bordslampa med vit skärm, en silverstaty i slingrig formation, en tavla föreställande ett 1950-talsmotiv inramat i svart och en liten glasvas med vita tulpaner. Bakom detta skymtar en kvarts spegel med mässingsdetaljer. Tecknen i bilden bildar tillsammans ett genomtänkt stilleben. Vid sidan om bordet skymtar en stängd ljusbrun trädörr.

s.144 Bild 2. På sidans nedre bild syns en del av köket med fokus på en stor svartvit tavla föreställande en fylld tågstation. Varifrån den bilden härstammar är oklart men vi uppfattar den som dåtida då tågen och skyltarna är av äldre modell. Under tavlan syns ett längre träskåp med öppna hyllor fyllt med porslin av olika slag. På skåpet står tre skålar med frukt och grönsaker av olika slag och färg. Till höger om dessa står en vas med vad som ser ut att vara småpaprikor på kvistar eller chilifrukt. Till vänster om skåpet står ett stort rostfritt kylskåp. Framför det ser man en del av den rostfria spisen med inkluderad ugn. Över spisen hänger ett flertal kastruller i koppar. På golvet ligger en svartvit randig matta. Köket framstår som industriellt med dess materialval och känsla av rymd och funktion. Detta konnoterar till att köket är till för användning.

s.144 Bild 3. Den övre bilden visar ett vitt rum med markerade mörka bjälkar i taket. En cirkelmönstrad lång vikvägg i grå nyanser. Framför väggen står en beige L-formad soffa fylld med afrikanskt inspirerade och olikmönstrade kuddar. Till vänster om den står en hög roströd kruka. Framför soffan är en skinnpuff som här fungerar som soffbord, ovanpå puffen finns en rund silverbricka med ett fat med vad som ser ut att vara tre olika sorters citrusfrukter, en vas med två rosa rosor vilka färgmässigt matchar två av kuddarna i soffan och en stor grön glasflaska vilken konnoterar till vindrickande. Golvet täcks av en stor naturfärgad matta i ett grovt material. På mattan, framför soffan finns två sittpuffar gjorda av vass. Till höger skymtar ett mindre avlastningsbord i form av en afrikansk trumma. På väggen syns två tavlor som visar på olika kroppsdelar av en elefant. Ovanför tavlorna sitter en lampa som ska föreställa en ljusstake med levande ljus. Framför det som troligen är ett fönster hänger vita långa gardiner. Detta rum visar på en latent nivå på socialt umgänge, en informell plats för samtal och möten. Den globala stilen i rummet konnoterar till att familjen som bor här är beresta.

s. 144 Bild 4. Det som visas i den här nedre bilden är en del av badrummet, där ett gammeldagsinspirerat vitt badkar är bildens huvudtecken. Bakom badkaret står en tunn stege i trä lutad mot väggen. Till höger om badkaret står en hylla i ljust trä med öppna hyllplan fyllda med handdukar och rottingkorgar. Längst fram i bild står ett trumliknande avlastningsbord i metall varpå en orkidé är placerad. Rummet andas romantik och med en feminin känsla. Golvet är mönstrat av sexformade stenar i olika färger.

s.145 Bilden på motsatt sida visar sovrummet där sängen står centrerad och blir därmed bildens huvudtecken. På väggen bakom sängen hänger något som uppfattas som ett stort mönstrat tygstycke vilket går i färgerna svart, beige, vitt och rött. Denna färgsättning går igenom i alla kuddar och textilier i rummet. Sängen inger ett lugn med de många olika kuddarna och en beige- och svartmönstrad pläd. Materialen är naturinspirerade och av råare struktur. På båda sidor av sängen finns två identiska sängbord i mörkgrått med respektive tre lådor. På dessa finns två likadana mässingslampor med vit skärm. På ena bordet står en rund vas med hibiskusblommor i blått, på det andra finns en sittande Buddhastaty och en skål med ett smycke i vitt. Buddhastatyn konnoterar till lugn, harmoni och medvetenhet. Det kan betyda att personerna i hemmet är buddhister eller att de endast har den som en inredningsdetalj.

Diskursiv textanalys

Textens vokabulär, semantik och grammatik samt nyckelord

Texten är skriven i en berättande och lugn ton men i talspråk. Den innehar en personlig prägel och är på vissa ställen i form av en dialog mellan Ellen Pompeo och Martyn Lawrence-Bullard. Livsstilen och inspirationen till hemmet beskrivs som glamourös. Kopplingar till modevärlden görs och Paris och Hollywood nämns ett flertal gånger. Ordet ”kontrast” nämns aldrig rakt ut, men förekommer ändå frekvent men indirekt som ett nyckelord. Förståelsen över att detta är ett magnifikt hem och utöver det vanliga uppnås när det nämns att en tidigare ägare till huset var en av USA:s presidenter, Ronald Reagan. Här anses det som fint att huset bär på en historia, att det härstammar från 1920-talet och att det är många människor som tidigare bott här. Man betonar att huset, innan renoveringen, hade en känsla av att vara ett museum, då så mycket bevarats, och så lite lagts till. Personlig prägel av det gamla anses som fint. Texten beskriver noggrant de vackra vidderna och utsikten från huset. Inspirationen är hämtad från Medelhavsländerna, och en känsla av resor framkommer starkt. Slutklämmen i texten syftar till att beskriva hemmet som en lycklig plats. Ett perfekt avslut på en beskrivning av för många ett utopiskt hem. Mer konkret fakta om hemmet än dess byggår och placering nämns inte, så som yta, antal rum eller marknadsvärde.

Ideologi

Reportaget målar upp en idolisering av Hollywood och det goda amerikanska livet. Det framkommer att de boende bidrar till att förbättra samhället i och med att de donerar möbler till hjälporganisationer. Detta visar på ett medmänskligt tänk och skapar en kontrast till deras eget liv. Texten är här medveten om de amerikanska samhällskontrasterna.

Deltagarnas kategorisering i texten och studie av maktförhållanden

Redan i första meningen så kommer det fram att här bor skådespelerskan Ellen Pompeo. Hon och hennes liv blir reportagets fokus, vilket understryks av hennes hem. Man får direkt reda på att hon har ett sinne för smak och design då inledningen syftar till att beskriva att hennes första möte med den man som kom att bli hennes inredningsarkitekt skedde under de fashionabla modevisningarna i Paris. Detta konnoterar till lyx och glamour och en indirekt makt inom nöjesvärlden. De maktförhållanden som ter sig i texten framkommer endast i form av inredningsprocessen. Den processen tycks endast ha utspelat sig mellan Pompeo och Lawrence-Bullard, inget nämns om makens intresse för hemmets inredning.

Textens fokus ligger på att beskriva Ellen näst intill lika mycket som att beskriva inredningsarkitekten Martyn Lawrence-Bullard, den man som hjälpt henne att inreda hennes hem. Att han är någon att räkna med i Hollywood styrks genom att hänvisa till att han är god vän med den världsberömda sångerskan Cher, något som känns mer som kuriosa än som relevant för reportagets mening. I huset bor, förutom Ellen, hennes make Chris Ivory som arbetar som musikproducent samt paret's dotter Stella Luna. Av endast texten så framkommer ingen ålder på dottern, men man uppfattar det som att hon är ett litet barn. Ellens eller hennes mans ålder framkommer aldrig, inte heller deras tidigare liv och karriärer. Vänskapen mellan skådespelerskan och inredningsarkitekten är något som betonas, mellan raderna kan man utläsa att de tackvare det till en början yrkesrelaterade förhållandet nu utvecklats till vänskap, Lawrence-Bullard bor endast runt hörnet från familjen.

Ellen beskrivs som en okomplicerad, sympatisk, glad och avslappnad person som tycker om det enkla i livet, att äta, simma och umgås med vänner. Om maken framkommer det inte annat än att de var gifta år 2006 men om äktenskapet går längre bak i tiden är osagt. Helt klart är att fokus ligger på att beskriva Ellen. Det påpekas att fritid är viktigt för paret. Vad som inte nämns i texten är någon typ av elektronisk utrustning, så som TV eller musikanläggning.

Textens producering och mottagande – betydelse av förförståelse av diskursen

Diskursen hemma hos-reportage är lätt att utläsa på det alldagliga språket och den målände beskrivningen av hemmet. Textförfattaren tycks förlita sig på läsarnas förförståelse vilken är av vikt för att ta in det som texten vill förmedla. Då det nämns världsartister, TV-serier, forna presidenter och modevisningar så är det för att läsaren ska förstå vad det är för typ av människor som texten handlar om. Att syfta till Hollywood och Paris får läsaren att inse att det är en känd

person som beskrivs. Man nämner TV-serien *Grey's Anatomy* som att alla i förväg ska ha en form av förförståelse om vad den innebär och vilken roll Pompeo har i serien. För att läsaren inte ska distansera sig för mycket så är man noga med att beskriva Ellen som en vanlig person istället för en världskändis. Detta tror vi är för att läsarna ska vilja fortsätta läsa och känna empati. Trots att det för många är en utopisk livsstil som beskrivs så måste det ändå finnas kopplingar till vilken person som helst. Läsaren står dock utanför och får ta del av berättelsen på avstånd.

Privat och offentligt

Trots den offentliga visningen av hemmet genom reportaget så framstår det fortfarande som privat. Familjekonstellationen blir härmed offentlig, också på grund av att hon är en offentlig person, men familjelivet skrivs det inget om. Indirekt ger detta en mer personlig bild av Ellen som skådespelerska vilket i sin tur konnoterar till vänskap och igenkänning. Hemmet förklaras inte med ingående fakta om storlek på tomt eller huset i sig eller var exakt det är positionerat mer än i Hollywood Hills, detta anser vi vara på grund av säkerhetsskäl.

Globalt, nationellt och kulturellt

Här anses globala influenser som något fint. Hänvisningar till andra kulturer än den egna förekommer hela tiden. Medelhavsländerna nämns som de stora inspirationsländerna, men även Indien, Kina, Marocko och Afghanistan har bidragit till inredningen. Det som kan urskiljas som det typiskt amerikanska framkommer främst i köket, där industridesignen gör sig väl påmind. Hänvisningar till resor och andra platser är något av det som texten bygger på. Det okända är det vackra. Frankrike och den franska lantliga stilen återkommer hela tiden. Samtidigt som det amerikanska beskrivs med poolen, lyx och flärd. Då personernas egen bakgrund inte framkommer så visar man istället på husets historia och dess personligheter som botten här, något som är nationellt, att man delar hemmets känsla med andra landsmän. Slutsatsen blir att det är absolut övervägande globala influenser i hemmet.

Bilaga 5

Översättning av Matilda Andersson och Sofie Hallén

Elle Decor, Indien

Ett hem från Mumbai

Stilblandning

s.186 (ingress) Mamta Naik's våning blandar olika designteman på ett sätt som fulländar ägarens distinkta personlighet.

(Frågeruta) ”Om detta stämmer in på dig”

Ditt perfekta hem...

Husstil: Eklektiskt, etniskt och en blandning av traditionellt och modernt.

Färgpalett: Lila, rosa och brunt.

Personlighet: Tror du att Gud finns i detaljerna? Älskar du att experimentera med olika mönster och strukturer?

s.188 Att designa mitt hem var ett av de mest utmanande projekt jag någonsin haft. Jag ville att mitt hem skulle vara en harmonisk blandning av två olika personligheter som båda har väldigt distinkta känslor. Den blommiga tapeten, skuggorna av rosa och lila, den borstade stålfinishen, den mönstrade valnötsfaneren...representerar min mans sprudlande personlighet, där den grå-gröna räfflade kotastenen, glimrande graniten, det skira tyget för skjutdörrarna... reflekterar min försmak för en mer dämpad färgpalett. I och med att min make är en väldigt lång man, fick jag jobba med uppgiften att lyckas skapa en illusion av en vertikal höjd, latent rymd och en känsla av öppenhet i en liten lägenhet med ett begränsat arkitekiskt formspråk, och en plats som inte heller är välsignad med många fönster. Därför har vi undviktt hängande lampor, en fullängdsspegel har placerats i hallen, klart glas används överallt, inkluderat badrumsdörren och köksdörrar och skira tyger har används framför garderoberna för att förstora sovrummen.

Jag har försökt att personifiera varje aspekt av mitt hem, oavsett om det gäller ett specialbeställt barbord i rostfritt stål, en lurvig matta eller en klädhängare. Jag tror att ett hem måste reflektera dess möjlighet att absorbera designerns detaljrika inredning för att förstärka personligheten av dess ägare.

Bilaga 5

Elle Decor, Indien

Text och bild i kombination påvisar ett litet och diskret inrett hem, till för två personer. Det går tydligt att utläsa en röd tråd i hemmets inredning, både gällande färg och känsla.

Semiotisk bildanalys

s.186 Bilderna i reportaget är i dov ljussättning utan tända ljus eller andra ljuskällor mer än ljuset utifrån. Bilderna föreställer olika rum i vad som uppfattas vara en lägenhet. Första bilden i reportaget på en lotusblomma, är tagen i närbild. Denna bild är den största på ett specifikt objekt i reportaget vilket konnoterar till att bilden ska representera hemmets helhet och harmoni. Bilden denoterar en lila blomma i vad som ser ut att vara av glas och står på en blank yta, vilket görs tydligt av blommans avspeglning i materialet. Från mitten av blomman kommer en ljuskälla som på en latent nivå visar att blomman är en ljuslykta. Blomman är i form av en lotusblomma vilken är starkt förknippad med den indiska kulturen och konnoterar till lugn och harmoni. Vad som inte visas i bilden är blommans exakta placering, eller storleken på den då den inte står i kontrast till något annat. Hela bilden och sedan de resterande bilderna av hemmet, konnoterar lugn och stillhet. Blomman mot glasunderlaget konnoterar till en blomma som flyter på vatten.

Lägenheten denoterar till att vara fixad och tillrättalagd som inför en offentlig lägenhetsvisning, vilket konnoterar till att detta inte är ett privat hem utan mer någon form av hotell. Mycket av stilen på möblemanget påminner om västerländsk design, med enkla raka linjer och lite detaljer och accessoarer. Lägenheten denoterar till att vara ett modernt nybygge vilket konnoterar till rikedom och en högre levnadsstandard. Här är det intressant ifall det är så att det anses finare med det nya än det gamla i Indien eller om detta är en uppkommande trend i Indien, att bo modernt?

s.187 Bild 1. Här syns den lila lotusblomman men i periferin än i centrum, vilket konnoterar till att sprida samma lugn som i tidigare bild. Bilden visar på ett rum, som troligen är vardagsrummet. Rummet är strikt inrett där fokus ligger på ett blankpolerat vardagsrumsbord, en lila soffa som ser ut att vara klädd i sammet och med matchande lampa på sidan om. Tapeten på väggen bakom är mönstrad i svart och guld. På sidobordet bredvid soffan ryms förutom den lila lampan en skål med orkidéblommor och i fönstret skymtar en vit staty. Skålen med orkidéblommor tillsammans med den vita statyn konnoterar till välstånd och renlighet. Tygerna i lägenheten och de tapeter

som finns går i jordnära nyanser och mönster, vilket konnoterar till naturlig skönhet och ro. Valen av dessa lättar upp rummets rakt designade möblemang, vilket ter sig medvetet från den som inrett hemmet och konnoterar till välstånd. Tankarna kopplas till ett tjugigårigt hotellrum. Hemmet påvisar endast några ytterst få privata detaljer så som två små bilder av det man kan tolka som paret som bor där. Här visas ingen elektronik så som TV eller musikanläggning, som kan tänkas vara vanligt förekommande i ett vardagsrum.

s.187 Bild 2. Ett mindre rum med trägolv, en lila fåtölj, en guldklädd stol och ett skrivbord i hörnet. En stor garderob syns där dörrarna är dolda med skira tyger. Känslan som ges är att rummet är relativt mörkt trots det stora fönstret. Rummet och dess inredning konnoterar till personlig tid och omtanke. Färgskalan går i brunt och lila och rummet är sparsamt möblerat med en känsla av exklusiva material. Det förekommer inga andra detaljer än de faktiska mönstren. Fönsterna saknar fönsterbrädor och döljs till hälften av neddragna rullgardiner. Inga tecken på fritid framkommer så som böcker eller tidningar. Det som syns av skrivbordet visar endast på en tom yta.

s.188 Bild 1. Bilden visar en välbäddad säng med ljusa textilier till bas och mörklila detaljer. En handväska står placerad ovanpå sängbordet, såsom att någon precis ställt den där och fortfarande är närvarande i rummet. Ovanför väggen syns en hylla där enstaka prydnadsföremål står utplacerade, såsom en ram med ett fotografi, två statyer, ett runt klot och två burkar. Träslagen i rummet är mörka. Ett stort fönster syns i borte änden av rummet och utanför skymtar ett grönskande träd. Man får här en förning om att lägenheten är placerad relativt nära marken. Trots att det i detta rum skymtar en del personliga föremål så får man som läsare ingen känsla av vad för typ av person som lever i detta hem. Allt är ytterst prydligt och tingen känns planerat utställda vilket konnoterar till noggrannhet. Här syns inga, förutom prydnadsföremålen, tecken på ett privat sovrum. Det finns inga detaljer som kan anses som störande för nattsömnen men trots detta så känns detta sovrum ytterst offentligt på grund av dess extrema stilrenlighet.

s.188 Bild 2. Bilden visar ingången till lägenhetens badrum. Väggen utanför badrummet är tapetsrad i en starkt rosa och mönstrad tapet. Mönstret här kommer igen från tapeten i vardagsrummet vilket symboliserar genomtänkt. På sidan om ingången till badrummet står en flätad korg, vad korgen rymmer framgår dock inte. Badrummet ser exklusivt och välpolerat ut. Fyra doftljus i lila står noga utplacerade ovanför handfatet. På handfatet syns två tvålumpar men inga handdukar eller andra skönhetsprodukter som vanligen brukar finnas i ett badrum som

skulle kunna indikera på ett vardagligt liv. Badrummets orördhet konnoterar här till att hemmet kan vara en övernattningslägenhet eller någon form av säsonsboende. Dörren mot badrummet är av glas, vilket konnoterar att denna lägenhet endast är till för få personer i motsats till stora sällskap, då glasdörren omöjliggör en avskild privathet mellan badrummet och den övriga lägenheten.

s.189 Bild 1. I denna bild återkommer för tredje gången den mönstrade tapeten, här dock med vit bas och guldfärgat mönster, vilket här symboliserar en röd tråd i lägenhetens inredning. Längst fram i bild syns ett lägre skåp i mörkt trä. Ovanpå skåpet står en sirligt utformad ljusstake, placerad framför en tavla i guld. Längre bak i bild skymtar två ljuslila fåtöljer. En mörkblå matta täcker större delen av golvet. Rummets färgsammansättning och materialval kan på en latent nivå påvisa avkoppling.

s.189 Bild 2. Denna bild visar på en närbild på det soffbord som syntes på bilden på sidan 187. Här står ett fotografi som visar två indiska personer, traditionsenligt klädda i mycket färg. Det är egentligen detta fotografi som manifest visar den indiska kulturen. Fotografiet konnoterar till högtid, firande och glädje. Framför fotot ligger knoppar av orkidéblommor som latent ger en känsla av tillbedjan till det tillfället som visas på fotografiet av paret. På väggen ovanför bordet sitter en krokimålning av en naken kvinna. Det framkommer inte vem det är som är avbildad på målningen. Målningen konnoterar till möjlighet till fritid och inger en känsla av kultur till hemmet som annars inte innehar så många tavlor eller målningar. Halva bilden visar ingången till sovrummet där det står en klädhängare. På hängaren hänger en mörkgrön sidenblus och nedanför står ett par högklackade skor, som latent visar på att någon faktiskt bor här. Plaggen verkar strategiskt utplacerade och konnotationen av hemmet som exklusivt förstärks i och med de utvalda plaggen. Inga andra kläder eller skor syns. Bilden konnoterar att det är en kvinna som bor i hemmet, då de plagg som är framme är typiskt kvinnliga. En latent känsla med valet av kläder är att de är utvalda och framplockade för att inge en igenkännbarhetskänsla från de kvinnliga läsarna, även om en man och en kvinna skulle bo i hemmet. Den del av påklädnadsrummet som skymtar går helt i brunt trä. Det går att ana baksidan av hyllan intill sängens ryggparti, där enstaka prydnadsföremål står utplacerade.

Diskursiv textanalys

Textens vokabulär, semantik och grammatik samt nyckelord

Texten är skriven i jagform och är personlig, då det är textförfattaren själv som bor i hemmet. Det blir med detta en annan form av språk och beskrivning då texten uttalat inte blir objektiv. Texten känns ödmjuk och allt annat än skrytsam trots hennes egen beskrivning av sitt eget hem.

Den underliggande meningen i texten tycks syfta till att beskriva hemmet som en harmonisk och lugn plats att vistas på. Ord som ”harmonisk”, ”känslor”, ”sprudlande”, ”välsignad” är utvalda för att beskriva tanken bakom inredningen och blir härmed textens nyckelord. Meningen som lyder att hemmet ”inte är välsignat med fönster” kopplar tanken till den inledande texten om att Gud finns i detaljerna, något som troligen inte skulle ha nämnts i exempelvis en svensk text. Textförfattaren, likväl kvinnan som bor i hemmet, Mamta Naik eftersträvar att skapa en illusion av att hemmet är större än vad det i verkligheten är. När hon beskriver vilka material hon använt sig av så beskrivs de med stark precision på färg och form.

Ideologi

Någon tydlig samhällssyn går inte att utläsa i texten, däremot framkommer en religiös och själslig syn på inredningen vilket eventuellt kan kopplas till samhället i stort. Detta förklarar då varför det inte går att utskilja någon specifik ideologi i texten, då den indiska inredningsläran generellt ser till personen i fråga och energierna i just det specifika huset.

Deltagarnas kategorisering i texten och studie av maktförhållanden

Det som framkommer är att hon är gift och lever i lägenheten tillsammans med sin make. Det finns ingen personbeskrivning av henne, varken ålder, yrke eller fritidsintresse. Vad som inte sägs men som går att utläsa mellan raderna är att hon dock troligen arbetar med inredning och design då hon beskriver sitt hem som en av de svåraste uppgifter hon haft; detta syftar till att det här inte är det första hon inrett. Det framkommer inte om hon är en välkänd person i Indien eller en okänd privatperson utan fokus ligger på inredningen. Hon beskriver sin make mer än sig själv. Han beskrivs som lång och med en sprudlande personlighet, medan hon själv endast nämner att hon tycker om dämpade färger. Det är intressant att hon inte nämner mer om den egna personligheten då hon menar på att hela inredningen av hemmet syftar till att förstärka känslan av ett personligt hem.

Mamta Naik som kvinnan heter, skriver att hon har anpassat lägenheten efter sin mans längd och personlighet, genom detta kan man utläsa att mannen är detta hems överhuvud även om det är kvinnan som designat det, vilket säger något om maktpositionerna dem emellan. Hela hemmet

nämns inte som ”deras” utan personerna kopplas ihop indirekt genom begreppet ”min man”. Det går inte att urskilja något om parets fritidsintressen, om de tillbringar mycket tid i hemmet eller vad som är det mest väsentliga för dem. Det nämns inget om något socialt tänk eller om det finns plats för gäster eller barn.

Textens produktion och mottagande – betydelse av förförståelse av diskursen

Texten berättar och talar till läsaren men man får känslan av att man är mer av en objektiv åskådare än en inbjuden gäst. Reportaget text är beskrivande men tar ändå för givet att läsaren ska ha insikt i inredning och design då specifika material radas upp. Läsaren bör ha en förförståelse för vad som anses fint och värdefullt inom inredning. Det utvalda reportaget är en del av en serie med åtta reportage som visar på olika inredningsstilar, anpassade efter vilken personlighet man har eller anser sig att ha. Texten inleds med en inspirationsruta där frågor som ”tror du Gud finns i detaljerna, älskar du att experimentera med olika mönster och strukturer” försöker fånga läsarens intresse för just det här reportaget. Hemmet som är stilbildande för reportaget är eklektiskt, etniskt och med en blandning av traditionell och modern design. Är det den stilen läsaren är ute efter så är reportaget menat för denne.

Reportaget har en annan vinkel än vad vi tidigare i arbetet klassat som hemma hos-reportage. Det är samma person som bor i lägenheten som skrivit reportaget själv samt att det dessutom är mycket kortare textlängd. Att reportaget är ett i en serie av olika hem gör att det dels blir en annan framställning av hemmet och dels att fokus inte ligger på personen som bor där, utan mer på läsaren och dess möjligheter till inredningsinspiration. Detta klassar vi som en underdiskurs till det ursprungliga hemma hos-reportaget.

Privat och offentligt

Konkret fakta om hemmet framkommer inte, så som kvadratmeter, på vilken våning lägenheten ligger, om den ligger i ett stort eller litet hus. Det nämns däremot att lägenheten är liten, vilket förtydligas med att mycket vikt lagts vid att använda skira tyger framför garderoberna och att man har glasdörrar till vissa rum i avsikt att förstora intrycket av hemmet. I rubriken kan man utläsa att hemmet är från Mumbai men var denna stad ligger är en förförståelse läsaren behöver för att kunna lokalisera sig. Det framkommer heller inte hur rummen ligger i förhållande till varandra eller hur ytan är uppdelad.

Hemmet framstår som offentligt på grund av inga direkta beskrivningar av livet som sker där. Detta kan vara på grund av att hon själv skriver texten men likväl att det anses som orelevant för reportagets framställning. Att hon sedan beskriver sin mans längd och temperament i texten, som inspiration och någon nödvändigt att inreda efter, är privat. Här kan denna gränsdragning mellan det privata och det offentliga vara en kulturell skillnad.

Globalt, nationellt och kulturellt

Det finns ingen beskrivning av köket, vilket är intressant att analysera då det i denna diskurs är vanligt förekommande med köksbeskrivningar då mycket av vardagslivet utspelar sig i just köket. Detta kan te sig som en kulturell skillnad, att inte visa det som innebär arbete. Vad som gör detta hem typiskt indiskt, med syfte på den indiska heminredningskulturen, är att mycket fokus ligger på lotusblomman. Denna blomma står för inspirationen till hemmets inredning generellt. Lotusblomman representerar både textligt och bildligt som varande reportagets och hemmets inspirationskälla. Inom östasiatisk konst och kultur så står lotusblomman för den buddhistiska tron vilket stärker känslan av själslig ro och harmoni i hemmet. Det förkommer inte några andra religiösa avbildningar så som bilder på Buddhahuvuden eller liknande, vilket konnoterar till att det är en nymodern familj som lever och bor här.

Inom den indiska inredningskulturen så är Vastu Shastra, som syftar till att synkronisera människans energifält med bostaden, stort. Det framkommer inte i texten att detta hem är inrett efter Vastu Shastra men Mamta tar upp hur stor vikt hon lägger på färg, form och känslan i lägenheten. Enligt den tanken ska exempelvis matrummet stimulera känslan av hunger, vardagsrummet den sociala stimulansen och sovrummet vila, vilket stämmer överens med Mamtas inredning. Att sovrummet symboliserar vila är tydligt, eftersom att det knappt finns några störande detaljer och att färgerna går i dova nyanser. I texten talar hon om hur materialen i hemmet ska symbolisera henne och hennes makes olika personligheter. Detta tänk konnoterar mer mot ett österländskt än västerländskt tänk. Mönsterna och färgerna som är främst förekommande symboliserar den indiska kulturen så som lila, rosa och brunt.

Tecken av globaliseringen märks på så vis att man inte nämner exakt var hemmet är placerat, vilket borde vara naturligt enligt den mest kända indiska inredningsfilosofin. Man talar om höjd och rymd som något viktigt. Vad som anses som exklusivt är materialen och de rena ytorna. Alla möbler och ting i reportaget framställs som nytt. Inget nämns om historiska eller ärvda ting utan det framstår som viktigare att påvisa tingens modernitet än sin egen historiska härkomst.

Bilaga 6

Översättning av Eugene Wolynsky

Elle Decor, Ryssland

Ingress Inredarna Lada Guseva, Anna Muravina och Maria Kartesheva lyckades med att sammanställa det omöjliga. De har skapat en inredning som passar lika bra både för att ta emot gäster och för att leva ett komfortabelt familjeliv med två barn.

Brödtext Bakom Anna Muravinas och Lada Gusevas företag ligger tiotals designade inredningar, där de dock inte kan minnas alla, men det här projektet kommer inredarna inte glömma på länge. ”Lägenheten ligger högst upp i huset och genom avancerade överenskommelser och finansiella investeringar lyckades kunden komma över att få köpa vinden också” berättar Lada. ”Allt vore bra men på grund av omstruktureringen av lägenheten blev det inte ett enda utrymme av rätt geometrisk form och inte en enda rak vägg kvar. För oss betydde det bara en sak; att glömma att använda färdiga möbler och standardlösningar”.

”Vi blev tvungna att rita varje skåp och hylla för att kunna anpassa dem till lägenhetens ojämna figur och gömma onödiga ytor. Om man tittar noga är nästan alla konsoler, hyllor och till och med köksskåpen raka på utsidan medan de inuti och bakpå är böjda och följer väggarnas linjer”, förklarar Anna. ”Och tack vare det så ser interiören mer balanserad ut, vilket vill säga att den är anpassad till livet”.

Vissa förändringar till en färdig (och huvudsakligen godkänd av byggmyndigheter) ritning lyckades inredarna åstadkomma. De övertalade kunden att dela upp det dubbelbelysta vardagsrummet i två delar. ”Vi föreslår ofta kunderna att avstå från dubbelbelysta utrymmen, och de brukar vara tacksamma för det efteråt”, säger Lada. ”För det första är det inte en optimal användning av ytan och för det andra så blir man av med ro och möjligheten till att isolera sig. Dubbelbelysta rum brukar bli som akustiska ”brunnar”, alla ljud, till och med viskningar hörs i lägenhetens alla hörn. Så går det inte att ha när det är en stor familj som bor i hemmet”.

För länge sedan märkte och förstod man att den rätta rumsplaneringen gör människor mer toleranta och här syns ett tydligt bevis för det. ”Kunderna har två döttrar, den ena är 20år, den andra är 3år”, berättar inredarna. Äldsta dotters område är så att säga ”en stat i en stat”. ”Vi har gjort ett separat badrum, sovrum, vardagsrum och en separat garderob så att hon kan leva ett helt autonomt liv; bjuda in vänner och tillbringa tid med dem utan att möta föräldrarna och samtidigt bo under samma tak med dem”. Yngsta dotters rum ligger på andra våningen och är långt bort

från gästrummet, vilket ligger på nedre plan och är sammankopplat med matsalen och köket. Tack vare det så kan föräldrarna arrangera högljudda fester utan att vara oroliga över att få höra det väckta barnets vredgade gråt vid olämpliga tillfällen.

För att understryka lägenhetens storlek (380 kvadratmeter) fyllde inredarna det med extra stora möbler och saker. ”Specialdesignat för vardagsrummet på första våningen beställde man två gigantiska vävda mattor från England, helt enligt våra skisser. Här står också ett runt bord med plats för 15 personer som kan plockas ihop och isär. Det gjordes enligt våra ritningar i en underbar Art Deco-inspirerad verkstad i Tyskland”, berättar Anna. ”Jag minns skräcken i kundernas ögon när två arbetare dök upp i dörren med en stor rund spegel som mätte två meter i diameter. Utan onödiga ord rullade arbetarna den till badrummet. Kunderna var rädda att spegeln i deras badrum, vilket är av ganska anspråklös storlek, skulle komma att se ut en stor elefant. Men effekten blev den motsatta. Man hängde spegeln på sin plats och hela badrummet började glänsa och glittra med alla färger av onyx som sedan användes till badrummets resterande design”. Samma sten blev nyckelmaterial för designen av gästbadrummet. En duschkabin av bedårande skönhet, tillverkad i onyx med inbyggd belysning byggdes i rummet. När man tittar på den så får man av någon annorlunda anledning associationer till det berömda Bärnstensrummet (*syftar till Bärnstensrummet i Kreml som blev ett av andra världskrigets största troféer, översättarens anmärkning*). Kanske för att det ser flott ut, som på ett slott. Inredarna ser dock annorlunda på det. Man kan se stoltheten i deras ögon över det slutförda jobbet. ”Bravo, stenhuggarna! Inte en enda kant syns”, säger Lada nöjt och tänder den inbyggda belysningen. ”Vet du, i det här projektet har alla jobbat förvånansvärt bra. Möbelmästarna, stenhuggarna, vävarna, konstnärerna. Det är kanske första gången i vår praktik som precis alla deltagare, arbetare som ägare, är nöjda.”

Projektet är gjort med deltagande av designerna Maria Kartasheva. Anna Muravinas och Lada Gusevas byrå tfn: +7(903) 9606563 E-mall: buroam@mail.ru www.mugu-interiors.com

Bilaga 6

Elle Decor, Ryssland

Textanalysen i kombination med bildanalysen visar på ett hem som mer inretts för stora sällskap än för en intim familjesfär. Många tecken visar på en global medvetenhet där det dock endast är det mest exklusiva från andra kulturer som visas så som ett stort snäckskal, två sköldpaddsskal och en vikvägg i marmor. Av texten framkommer att många av hemmet möbler specialtillverkats utomlands.

Semiotisk bildanalys

s.110 På manifest nivå visar bilden två kvinnor som poserar utomhus. Bakom kvinnorna skymtar vad som latent framstår som ett torn av något slag. Tornets material är glänsande, kan antingen vara av glas eller metall. Till formen ser tornet ut att vara en uppochnervänd vas. Tornet konnoterar till lyx och exklusivitet med dess annorlunda utformning. De två kvinnorna står tätt intill varandra. Den vänstra av dem håller armarna i kors på bröstet och den andra ena handen på höften. Deras kroppshållningar konnoterar till självsäkerhet. Att den vänstra kvinnan står lite framför den andra visar latent på att hon har mer makt. Kvinnornas klädsel och stil skiljer sig åt. Kvinnan till höger bär en svart strikt armlös klänning som konnoterar till stilmedvetenhet och företagsamhet. Den andra kvinnan bär en lila trekvartsärmad klänning som är veckad och med volanger, vilket framstår som mer ledigt och romantiskt. Denna bild visar inte på någon speciell kultur mer än att lyx är något som kan anses fint.

s.111 Rummet manifesterar en soffgrupp i sammet, en snäcka som latent framstår att vara fossil. Rummet konnoterar murrighet, dovhet, exklusivitet och materialkontraster. Färgen på soffan konnoterar till havet då känslan går igen i den stora snäckan på bordet. Coffetablebooks inger en latent designkännedom och konnoterar till medvetenhet. Centrerat i bilden, förutom soffan och soffbord, är en stor tavla med ett kvinnoansikte som hänger på väggen. Motivet på tavlan konnoterar, enligt vår förförståelse till en japansk geisha vilket här kan vidarekopplas till ett globalt tänk i inredningen.

s.112 bild 1. Bilden konnoterar till 1970-talet med dess färgsättning i orange och turkost. Rummet inramas av tunga turkosmönstrade gardiner och två orangea fåtöljer. Lampan som hänger över ett litet glasbord är vit med hängande glasdetaljer som konnoterar till vattendroppar. På golvet ligger en vit mjuk matta som latent framstår vara någon form av djurhud. Bilden inger en känsla av rummet som planerat för möten och samtal, vilket med dess möblering ger det ett strikt intryck. Rummet skulle kunna vara ett offentligt rum så som exempelvis ett väntrum. Stort

ljusinsläpp från det stora fönstret som täcks av en ljus rullgardin. Denna gardin inger ett latent intryck av att vilja dölja något i hemmet eller skydda det från insyn.

s.112 bild 2. Bilden manifesterar ett ljusblått rum. Rummet går i enhetlig färgsättning.

Huvudtecknet i bilden är bokhyllan som är fylld med detaljer som går i samma färger. Via betraktarens förförståelse kan man utläsa att ett av föremålen i hyllan är en tavla som föreställer Marilyn Monroe, ett känt konstverk av Andy Warhol som här går i ljusblått. Intill hyllan står ett lågt ljusblått skåp varpå en lampa står placerad. Lampan är vit i något som konnoterar till is. Lampfoten är sammansatt två motvända C:n, vilka kan kopplas till den berömda Coco Chanel-loggan, en tydlig koppling till exklusivitet. På golvet framför hyllan står en kista i silver, något som konnoterar till gömda skatter. Golvet är täckt av en matta i samma färgsättning som den övriga inredningen i rummet.

s. 112 bild 3. Bilden manifesterar ett ljusgult rum. Rummets huvudtecken är en ljusgul soffa vari ett flertal kuddar i olika färger ligger placerade. På var sida om soffan står två mindre bord med bordslampor placerade ovanpå. På väggen ovanför soffan hänger fem olika tavlor föreställande olika målade ansikten, varav den största i mitten visar på ett ungt kvinnoansikte med en melankolisk uppsyn.

s. 113 Här visas återigen det som vi förmodar är vardagsrummet, men från en annan synvinkel. Ett av bildens huvudtecken visar på den stora svarta väggteven som ser välputsad och exklusiv ut. Bredvid TV:n hänger två stora havssköldpaddsskal vilket visar på ett intresse för andra kulturer då havssköldpaddor vanligen inte är något som förekommer i Ryssland. Under TV:n, inbyggt i väggen syns något som torde vara högtalare. Det verkar vara fint att påvisa elektroniken och att styrka att detta är ett rum för umgänge och avkoppling. Det är föremålen i rummet som talar, en blandning mellan antikt och nytt. I rummet syns en typ av vikkvägg som är sammansatt av rektanglar i olika storlek. Bakom denna vikkvägg skymtar en trappa som troligen leder upp till lägenhetens övervåning. Väggarna i rummet går i en ljus beige ton som ger rummet en sval känsla.

s.114 bild 1. Bilden visar på hemmets kök. Golvet är helt vitlackerat i en hård yta, vilket konnoterar till att det är ett rum mer till för att visa upp än för att faktiskt laga mat i. Tre stora fönster täcker ena väggen vari en hög vas med blomblad står placerad. Ovanför någon typ av barbord hänger tre kristallampor i modern utformning. På barbordet står en fruktskål i metall vari

det ligger apelsiner. En espressobryggare står placerad intill väggen. Tre mörka barstolar med vita dynor står framför barbordet vilket latent visar på att här inte finns tid eller plats för fler än tre personer. Köket ser inte ut att vara utformat efter en barnfamilj. Antalet tre går igen i hela rummets inredning, tre lampor, tre kryddkar, tre fönster, tre stolar.

s. 115 bild 2. Bilden visar på det andra sällskapsrummet. Huvudtecknet i bilden visar på sammansättningen av sju taklampor i mässing, utformade som runda bollar. Kopparfärgen i lamporna går igen i hela rummet, så som i mattan, gardinerna och prydnadsföremålen. En soffgrupp i vitt tar upp större delen av golvytan där ett brunt bord står placerat i mitten. På bordet står en bricka med tre låga dricksglas och en tillhörande karaff i någon form av glas som latent framstår som av kristall. Hela rummet och dess inredning konnoterar till ett vuxet sällskapsrum som understryks av det som latent framstår som whiskyglas och karaff. Längs med ena väggen syns en bokhylla i mörkt träslag. I hyllan står en mindre avbildning av en kvinna och hennes barn som enligt vår förförståelse visar på jungfru Maria och Jesusbarnet. Bilden i sin tur konnoterar till den rysk-ortodoxa tron.

s. 115 På en manifest nivå visar denna bild en trappa och en staty i form av en stor sten som konnoterar till fasthet och styrka på grund av dess upphöjdhet. På en latent nivå visar detta på att lägenheten består av två plan, som sammankopplas med en trappa av stål och mörkt trä i ny design. Trappan konnoterar till båtar och arbete på grund av dess design, rundande form och stora bultar. Trappan möter ett mörkt golv som också konnoterar till marint liv, då det ser ut att vara ett båtgv.

s. 116 bild 1. Här visas ett sovrum för två personer. Färgsättningen går i turkost och blått som också här konnoterar till marint liv men nu mer mot havet. I fönstret står två stenstatyer föreställande två hästar. De symboliserar och konnoterar i sig på styrka och kraft. Golvet är täckt av en vit heltäckningsmatta som i detta sammanhang konnoterar till vågornas svall. Latent går det här att urskilja att någon bor i detta hem då det står en glasflaska av något slag på högra sängbordet och ett par tofflor står vid sängens fotända, som här också går i rummets färgsättning. Rummet i sig framstår som väl genomtänkt och konnoterar mer till uppvisning än ett rum för avkoppling och ro.

s. 116 bild 2. På en manifest nivå visas här en turkost lackerad byrå och en vit sirlig golvlampa. Här förekommer föremål med djurmotiv, vilket på en latent nivå gör att detta rum framstår som

ett barnrum. Detta understryks också av mjukdjuren som skymtar som en spegelbild i spegeln. Det är intressant hur de valt att framställa rummet då dess representation endast består av ett fåtal möbler och inte rummet i sin helhet.

s. 117 bild 1. Det som manifesteras i denna bild är utan förförståelse oklart. Enligt vår egen tolkning är detta en dusch som avgränsas med en glasdörr, duschen är av rostfritt stål med en vägg av någon typ av guldfärgad flammig sten eller bild av sten. Mönstret på väggen konnoterar till moln och rörelse med dess form. Vilket material det är av är oklart. Men hela duschen konnoterar till en unik exklusivitet.

s. 117 bild 2. Det tecken som i bilden har störst betydelse är den stora, runda vita spegeln som sitter på väggen ovanför två handfat i badrummet. I spegeln reflekteras rummet och påvisar på så sätt detaljer som inte blir synliga vid första anblick. Dörren står lite på glänt och ett annat rum skymtar där bakom. Dock har man valt att inte visa detta angränsande rum. Inredningen i badrummet går helt i vitt och förstärks av den stora vita orkidén som står placerad mellan de båda handfaten. Den lätta och renliga designen konnoterar till femininet och har drag av natur genom bland annat den kvistliknande lampan på väggen och den mörka trädörren. Rummet konnoterar avslappning och renlighet.

s. 117 bild 3. Vid första anblick saknar denna bild något huvudtecken. Bilden anspelar latent på inramning genom de två urnorna som ramar in de fyra prydnadsgrisarna, den inramade målningen ovanför dessa och den modernt mönstrade och inramade byrån som grisarna, liksom urnorna står placerade på. Vid närmre anblick ser man en spegelbild i tavlans glas som visar en solformad spegel på andra sidan rummet. Bilden är ett stilleben som representerar hemmet med dess detaljrikedom och fåbless för föremål.

Textuell diskursanalys

Textens vokabulär, semantik, grammatik och nyckelord

Reportaget uppfattas som en annons för inredningsbyrån som inrett hemmet (längst ner i reportaget finns kontaktuppgifter till inredningsbyrån där inredarna i texten arbetar). Texten är skriven i talspråk utan ett avancerat ordval och språkbruk, detta inkluderar fler läsare än annars. På grund av reportagets vokabulär framkommer endast en positiv vinkling av inredarna och skapandet av hemmet, exempelvis ”de lyckades sammanställa det omöjliga”. Inredarna lyckas få fram sin expertis genom ordvalen såsom adjektiven som valts ut och de porträtteras som starka

kvinnor som nått ett mål genom hårt samarbete. En underliggande mening i texten är att lyx och flärd är att sträva efter, vilket framkommer genom de normativa beskrivningarna av materialvalen. Inredarna lyfter fram hur de vet vad kunden behöver och vill ha innan den själv insett detta.

Vi uppfattar att nyckelord i denna text är ”avancerade”, ”omstrukturering”, ”anpassning” ”åstadkomma”, ”övertalning” och ”nöjda”. Texten beskriver förvandlingen av arbetet från utmaning till fulländning. ”Lyx” är ett indirekt och underliggande nyckelord som framkommer i materialvalen och möjligheten att anställa arbetare och inredare för att inreda och renovera hemmet.

Ideologi

Av personbeskrivningarna framkommer undermedvetet klassindelningar i texten. Arbetarna framställs som personer som tar order från arbetsgivarna, som här är inredarna. Arbetarna beskrivs som arbetsmaskiner, utan personlighet eller åsikter. Texten vinklas mot inredarna och deras tankar och åsikter om hemmet de inrett.

Deltagarnas kategorisering i texten och studie av maktförhållanden

Kunderna och arbetarna ter sig vara rangordnade under inredarna. Dock framkommer kundernas känslor i texten medan arbetarna endast förklaras som arbetskraft, vilket här visar på en mer mänsklig beskrivning av de boende. Hantverkarna beskrivs som ”arbetarna” och inredarna framställs som experterna med chefsposition. Här jobbar inredarna för att övertala kunden om vad denne egentligen vill ha. Inredarna framställs som att vara envisa och målinriktade. De framställer och skapar ett hem som kan uppfattas likt ett slott, ett hem gjort av exklusiva material och design. Familjen som bor i hemmet verkar enligt textens utfarande vara av en högre social klass. Detta framkommer dels genom vilket typ av hem det är som inreds, en penthouse-lägenhet på 380 kvadratmeter, dels genom att interiören först beskrivs som exklusiv och att den är anpassad till familjelivet. Det enda som visar på att det är en familj som bor här är beskrivningen om att det är ett par med två barn i olika åldrar. I och med att familjen inte nämns vid namn eller inga beskrivningar om dem framkommer, så kan denna familj vara en högt uppsatt familj i Ryssland.

Textens producering och mottagande – betydelse av förförståelse av diskursen

Genom att inredarna talar direkt till textförfattaren så blir denne närvarande i texten, de talar mer riktat till textförfattaren än till läsaren. Detta visar på en maktstruktur med inredarna som intervjuobjekt med makten över hemmet. Textförfattaren lägger in egna värderingar i texten, exempelvis vad denne associerar de olika rummen och dess inredningar till. Texten framställer inredarna som i en lärarposition där de förklarar tydligt vad saker och ting är mer än hur de tänkt designmässigt. Denna text är inte framställd som, enligt oss, ett typiskt hemma hos-reportage då fokus inte ligger på dem som bor i hemmet utan på inredarna och dess arbete. Texten är fortfarande utformad som ett reportage men med tyngd och fokusering på skapelseprocessen av hemmet.

Läsaren bör ha en förförståelse om att reportaget är en form av textuell reklam. Den kan dock vara svår att placera som just reklam i och med att det fortfarande är ett hem som visas upp. Däremot framkommer det tydligt vad inredarna heter och hur man kan kontakta dem. Textförfattaren understryker indirekt att läsaren bör ha kunskap om materiallära och olika typer av design och formgivning av såväl produkter som rum för att kunna förstå reportagets vinkel. Rysslands historia bör man som läsare ha förförståelse om då texten tar upp något som kallas för Bärnstensrummet. Detta är ett reportage som riktar sig till personer med ett tidigare intresse av design och inredning, vilket framkommer tydligt i textens språkval.

Privat och offentligt

Med beskrivningen av hemmet görs det offentligt genom en tydlig och ingående beskrivning av alltifrån material och struktur till yta. Familjelivet är här ytterst privat, så pass att familjen själva inte visas. Familjestrukturen framstår som offentlig men det framkommer inte om familjen består av ett samkönat eller tvåkönat par. Ytan beskrivs och förklaras däremot med konkreta fakta, såsom att lägenheten ligger högst upp och att den är 380kvadratmeter stor. Texten antyder att familjen lever och socialiserar sig i hemmet och att det i sig är fritidsanpassat till det liv de lever. Detta framkommer genom att hemmet är designat till fördel för stora fester och middagar, vilket här inte ska påverka eller störa den resterande familjen.

Globalt och kulturellt

De ryska kulturella influenserna som kan urskiljas i reportaget är dels hänvisningen till Bärnstensrummet i Kreml, dels textförfattarens förklaring av dotterns område som ”en stat i en stat”, vilket härigenom undermedvetet kopplas till Rysslands storlek och landsindelning.

(Bärnstensrummet och dess betydelse för Ryssland fick vi berättat för oss genom vår översättare av det ryska reportaget. Rummet var en present till Rysslands Peter den Store från Fredrik Vilhelm I från dåvarande Preussen). I texten går det inte att utläsa mer om vad som är ryskt, däremot kan man se att de boende har möjligheter att importera och specialdesigna möbler från Tyskland och England. Vad som är intressant är att det visar på en viss typ av globalt tänk men att man ändå väljer att sätta sin egen prägel på de varor man importerar genom sin egen design.